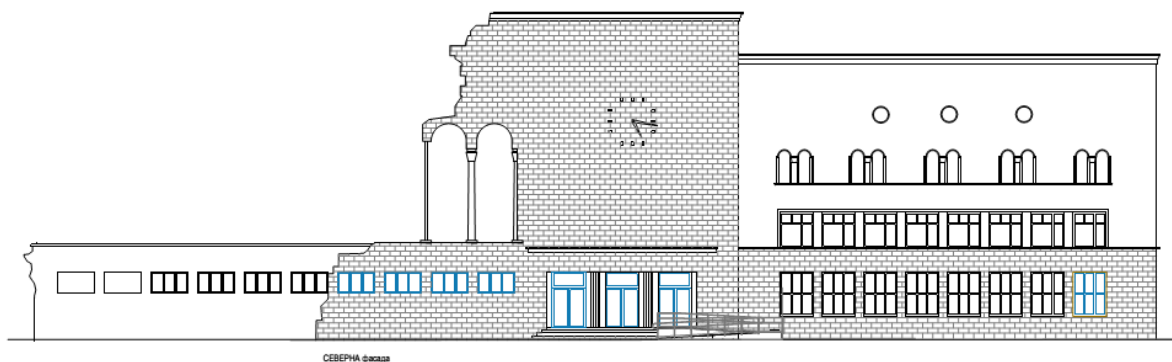

ENVIRONMENTAL AND SOCIAL MANAGEMENT PLAN

SUBPROJECT:

"CULTURAL VALUES AND TOURISM: FROM A
LIFESTYLE TO A PRIVILEGE FOR
EXPERIENCE"

April, 2019
Skopje

Content

1	INTRODUCTION AND PURPOSE of the ESMP	4
1.1	Local and regional competitiveness project	4
1.2	National legal framework.....	4
1.3	Relevant national legislation	5
1.4	World Bank Policy on Environment and Social Aspects	7
1.5	Purpose of the Environmental and Social Management Plan and Cultural Heritage Management Plan / Publishing and Public Consultation	8
2	DESCRIPTION OF THE SUBPROJECT	9
2.1	Location of the subproject	28
2.2	Raw materials and other materials	29
3	ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT	30
3.1	Adaptation phase	30
3.1.1	Air emissions	30
3.1.2	Emissions in surface water and sewage	31
3.1.3	Waste generation	31
3.1.4	Impacts on soils and groundwater	32
3.1.5	Noise and vibration.....	32
3.1.6	Community and occupational health and safety	32
3.1.7	Cultural Heritage	32
3.2	Operational phase	32
3.2.1	Air emissions	32
3.2.2	Emissions in surface water and sewage	33
3.2.3	Waste generation	33
3.2.4	Soil emissions	33
3.2.5	Noise and vibration.....	33
3.2.6	Community and occupational safety	33
3.2.7	Cultural Heritage	33
4	ENVIRONMENTAL IMPACT MITIGATION	34
5	MONITORING AND REPORTING	40
	ANNEX 1 – Decision for proclamation of cultural heritage and conservation approval	45

Figure

Figure 1	Museum of the City of Skopje	10
Figure 2	Base view of the ground floor (currently) with marked dismantling locations	12
Figure 3	Base view of the ground floor (newly designed interior).....	13
Figure 4	Base view of the ceiling of the ground floor (currently) with marked dismantling locations	14
Figure 5	Base view of the ceiling of the ground floor (newly designed interior).....	15
Figure 6	Current situation cross-section A-A with marked dismantling locations	16
Figure 7	Newly designed situation cross-section A1-A1	17
Figure 8	Newly designed situation cross-section A2-A2	18

Figure 9 Current situation cross-section B-B with marked dismantling locations	19
Figure 10 Newly designed situation cross-section B2-B2	20
Figure 11 Current situation north facade (with red color are shown dismantling locations).....	21
Figure 12 Newly designed situation north facade (with blue color are shown location of new windows and doors)	21
Figure 13 Current situation southern facade (with red color are shown dismantling locations)	22
Figure 14 Newly designed situation southern façade (with blue color are shown location of new windows and doors).....	22
Figure 15 Current situation western facade (with red color are shown dismantling locations)	23
Figure 16 Newly designed situation western facade (with blue color are shown location of new windows and doors).....	23
Figure 17 Current situation eastern facade (with red color are shown dismantling locations)	24
Figure 18 Newly designed situation eastern façade (with blue color are shown location of new windows and doors).....	24
Figure 19 Newly designed condition – open yard.....	25
Figure 20 Territorial organization of the City of Skopje	28
Figure 21 Borders of the CP 113/5 and surrounding of the Museum of the City of Skopje	29
Figure 22 Location of the Museum of the City of Skopje on a satellite image	29
Figure 23 Desired and unwanted options for mitigating environmental impacts	34

Tables

Table 1 Used criteria for impact assessment	30
Table 2 Environmental management plan and social aspects	35
Table 3 Monitoring plan for ESMP	41

1 INTRODUCTION AND PURPOSE OF THE ESMP

This Environmental and Social Management Plan¹ has been prepared in accordance with the Environmental Management Framework² adopted for the Local and Regional Competitiveness Project and refers to the sub-project "Cultural Values and Tourism: From a Lifestyle to a Privilege for Experience", which will be implemented by the Museum of the City of Skopje. It is the result of the procedure for screening of the project activities that is conducted in accordance with the World Bank's safeguard policies.

The purpose of the ESMP is to identify the expected environmental and social impacts that may arise during the implementation of project activities, to propose measures to mitigate these impacts (including reporting and cooperation with relevant institutions) and to give directions for monitoring of the implementation of the proposed measures.

The ESMP consists of a description of the sub-project, the location, the surrounding and environmental media, on the basis of which environmental and social risks are assessed and proposed measures to avoid and mitigate them. The application of measures to mitigate the perceived risks and impacts specified in ESMP is mandatory and is an obligation of the Applicant/Contractor.

1.1 Local and regional competitiveness project

The project for local and regional competitiveness is a four-year activity for investment, supported by the European Union, which uses IPA 2 funds for competitiveness and innovation in Macedonia. The LRCP is managed as a hybrid trust fund, it consist of four components and is administered by the World Bank and implemented by the Government of the Republic of Macedonia through the Project Office. The project provides funds for investment and capacity building to support the growth of the tourism sector, investing in certain destinations and creating prosperity in them. At regional and local level, the project supports tourism destinations in the country through a combination of technical assistance to improve destination management, investment in infrastructure, and investment in connectivity and innovation. Investments are made through a grant scheme for regional tourism stakeholders, such as municipalities, institutions, NGOs and the private sector.

1.2 National legal framework

The procedure for the assessment of the environmental impact³ is prescribed in Chapter XI, Articles 76 to 94 of the Law on Environment ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 53/05, 51/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83 / 09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13,187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/18, 65/18 and 99/18).

The procedure begins when the applicant of the Project who intends to implement a project, submits a Letter of Intent in written and electronic version to the Ministry of Environment and Physical Planning (MoEPP) – Administration of Environment, which is responsible for the complete Environmental Impact Assessment procedure (EIA Study). The MoEPP is obliged

¹ From now on: ESMP

² From now on: EMF

³ In compliance with the EU directives

to issue an opinion on the subject whether it is necessary or not to implement a procedure for environmental impact assessment of the project.

For small-scale projects, it is not necessary to implement a procedure for environmental impact assessment of the project. For these projects, it is necessary to prepare an Elaborate for environmental protection - Environmental Impact Assessment Report (EIA Report) - applicable for projects of category B under the Environmental Assessment procedure OPA 4.0.1 of the World Bank.

The projects for which the Elaborate for environmental protection (EIA Report) is prepared are defined by:

- The Ordinance on the operations and activities that must prepare an elaborate which is to be approved by the Administration for Environment/the body for carrying out professional activities in field of the environmental (Official Gazette of Republic of Macedonia no. 36/12).
- The Ordinance on the operations and activities that must prepare an elaborate which is to be approved by the mayor of LSGUs, the mayor of the City of Skopje and the mayors of the LSGUs within the City of Skopje (Official Gazette of Republic of Macedonia no. 32/12).

According to abovementioned national regulations, the adaptation works (of the Museum of the City of Skopje) does not require preparation of Elaborate for environmental protection or EIA Study.

1.2.1 Relevant national legislation

Below is a list of relevant national legislation that concerns and / or may affect the procedure and the management of the environment in the context of this sub-project:

- Law on Environment (Official Gazette of the Republic of Macedonia No. 53/05, 51/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/18, 65/18 and 99/18);
- Law on Waters ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 and 52/16);
- Law on Waste Management ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 09/11, 51/11, 123/12, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15, 39/16 and 63/16);
- Law on Management of Packaging and Packaging Waste (Official Gazette of the Republic of Macedonia No. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 and 39/16);
- List of types of waste ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 100/05);
- Rulebook on the general rules for dealing with municipal and other types of non-hazardous waste ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 147/07);
- Rulebook on the procedures and manner of collection, transportation, processing, storage, treatment and disposal of waste oils, the manner of keeping records and

- submission of data ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 156/07, 109/14);
- Rulebook on the conditions for handling hazardous waste and the manner of packaging and labeling of hazardous waste ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 15/08);
 - Law on Ambient air quality ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 59/12, 100/12, 163/13, 10/15, 146/15);
 - Law on Protection against environmental noise ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13, 146/15);
 - Law on Construction ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 59/11, 13/12, 144/12, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 44/15, 129/15, 39/16, 71/16, 103/16, 132/16, 35/18, 64/18);
 - Law on Occupational health and safety ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 92/07, 98/10, 93/11, 136/11, 60/12, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15, 192/15, 30/16 and 27/18);
 - Rulebook on the minimum Requirements for occupational health and safety of temporary and mobile construction sites (Official Gazette of the Republic of Macedonia No. 105/08);
 - Rulebook on Safety and health when using working equipment ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 116/07);
 - Rulebook on Personal protective equipment that employees use at work ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" no. 116/07);
 - Rulebook on Signs for occupational health and safety ("Official Gazette of the Republic of Macedonia", No. Journal of the Republic of Macedonia" No. 127/07);
 - Rulebook on Occupational health and safety for employees at risk of noise ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" no. Journal of the Republic of Macedonia" No. 21/08);
 - Rulebook on Occupational health and safety for workers at risk of mechanical vibration ("Official Gazette of the Republic of Macedonia", No. 26/08);
 - Law on Protection of Cultural Heritage (Official Gazette of the Republic of Macedonia No. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14 and 154/15);
 - Decision no.18-582 from 15.07.2011 issued by the Directorate for Protection of Cultural Heritage Skopje, the object of the old railway station (Museum of the City of Skopje) has been declared a significant cultural heritage and their amendment with Decision no. 18-191 from 24.06.2015 issued by the Directorate for Protection of the Cultural Heritage Skopje (see ANNEX 1).
 - Conservation approval for the adaptation of a part of the ground floor and the open yard of the Museum of the City of Skopje (No. 08-33/14 from 18.02.2019) (see ANNEX 1).

1.3 World Bank Policy on Environment and Social Aspects

The World Bank implements protective policies, which are aimed at accelerating the efficient identification of potentially negative environmental impacts and social aspects of the project, as well as mitigating them. These policies are applied in parallel with national policies, and as a rule, stricter policy prevails.

Because the trust fund of the Local and Regional Competitiveness Project is administered by the World Bank, the requirements of the bank's environmental impact assessment policy should be met.

OP. 4.01 Environmental Assessment

In accordance with the operational procedure / procedure of the Bank **OP / BP 4.01 Environmental Impact Assessment**, the first step is to determine the detail with which the assessment should be carried out, so-called screening. On the basis of the conducted screening, the projects can fit in one of the following categories:

- Category A - projects that are expected to have significant adverse impacts;
- Category B - projects that are expected to have smaller negative impacts than those categorized in A, which are often reversible. Here can be distinguished B+ category projects from which greater negative impacts are expected (closer to category A) and B- category projects, from which less negative impacts are expected (closer to category C).
- Category C - projects that are not expected to have negative impacts, or if they occur, they can be immediately prevented by ongoing routine procedures;
- Category FI - projects that are a World Bank investment through a financial intermediary and from which negative impacts on the environment and social aspects can be expected.

The World Bank has prepared indicative lists of projects that could fit in one of the listed categories.

The implementation unit of the LRCP on 22.05.2018 submitted a letter no. 05-224 / 2 informing the Museum of the City of Skopje - about the result of the conducted screening of the project from the aspect of environmental assessment. According to the screening report, the sub-project "Cultural values and tourism: From a lifestyle to a privilege of experience" **belongs to category B**, that is, it is recommended, among other things, to develop an Environmental and Social Management Plan (ESMP).

OP / BP 4.11 Physical Cultural Resources

The Physical Cultural Resources Policy is activated when sub-projects in sub-Component 3-Infrastructure potentially include projects with direct or indirect impacts on immovable cultural resources. For sub-projects to activate this policy, a Plan for managing cultural heritage activities should be prepared.

Because sub-project activities include possible direct or indirect impacts on immobile cultural resources (Museum of the City of Skopje), the policy **OP / BP 4.11 Physical Cultural Resources** is activated. In order to fulfill requirements of this policy, a Plan for the

management of cultural heritage activities (Cultural Heritage Management Plan) should be developed.

This plan can be part of the ESMP or EIA. This practice addresses the physical cultural resources that are defined as movable or immovable objects, structures, groups of structures that have archeological, palaeontological, historical, architectural, religious, aesthetic or cultural significance. Physical cultural resources can be located on ground or underground or under water. Their cultural significance can be on a local, regional or national level or within the international community. Physical cultural resources are important as sources of valuable scientific and historical information, as value for economic and social development and as an integral part of cultural identity.

Most of the physical cultural resources are tourist attractions and it is possible that some of them are locations where potential projects belonging to sub-component 3 of the LRCP can be implemented, such as this sub-project "Cultural values and tourism: From lifestyle to privilege of experience".

The "Museum of the City of Skopje" building, where the sub-project activities are envisioned, is proclaimed for cultural heritage. Accordingly, in the LRCP screening report, for the sub-project "Cultural values and tourism: from lifestyle to the privilege of experiencing" a Cultural Heritage Management Plan should be developed. The report of the conducted screening is given in the Appendix to this document.

1.4 Purpose of the Environmental and Social Management Plan and Cultural Heritage Management Plan / Publishing and Public Consultation

The purpose of the Environmental and Social Management Plan for the project "Cultural Values and Tourism: From a Lifestyle to a Privilege for Experience" is to timely identify the environmental impacts that will arise from the implementation of the project activities for whose mitigation, i.e. minimization, environmental protection measures are envisioned and schedule for their implementation is also given, with liable persons for implementation of the Plan and the anticipated costs.

The prepared Environmental and Social Management Plan, including the Cultural Heritage Management Plan for the proposed sub-project, will be part of the Contract with the Contractor who is obliged to implement the envisaged measures given in the Mitigation Plan. The supervising engineer has an obligation to monitor and evaluate the implementation of the proposed measures in accordance with the Monitoring Plan and to inform the Contractor and the Project Office (Museum of the City of Skopje and the Local and Regional Competitiveness Project / LRCP).

In the procedure for environmental impact assessment, the public will be involved, through a public hearing. The Environmental and Social Management Plan will be available on the websites of: LRCP, the Museum of the City of Skopje and the City of Skopje. A hard copy of this Plan should be available to the public at the Museum of the City of Skopje, the City of Skopje and the LRCP. The Environmental and Social Management Plan will be available to

the public for a period of 14 days. All potential stakeholders as well as general public should be allowed to engage in the procedure, by giving opinions, questions and comments.

Together with the disclosure of ESMP, there will be a public call for participation in a public hearing (with time and place). The public hearing will be organized at the end of the consultation period, for which the City Museum of Skopje will inform and invite stakeholders and the public, including local NGOs and affected communities.

The Directorate of the Museum will appoint a contact person who will collect the comments regarding the Environmental and Social Management Plan and the Cultural Heritage Management Plan submitted during the period for public inspection and the period for submitting remarks and proposals for the plans and will include them in the Public Communication Report, which will be part of the Plan. This will enable the relevant comments to be taken into account and the responses to the comments and remarks received will be reflected in the final Environmental and Social Management Plan and the Cultural Heritage Management Plan.

2 DESCRIPTION OF THE SUBPROJECT

The project is aimed at enriching, developing and promoting the tourist offer of the City of Skopje, through carefully devised program and spatial regeneration of outstanding examples of its construction, monumental and cultural heritage.

In a specific sense, the sub-project is aimed at utilizing the spatial and institutional potentials of the historic and culturally valuable monument Old Railway Station in Skopje, where today the Museum of the City of Skopje is located. In its present state, the monument is only a segment of the building of the former Railway Station in Skopje (started to be built in 1937, at the location of the first railway station in Skopje). In the catastrophic earthquake that struck Skopje on July 26, 1963, the eastern and central parts of the Railway Station were damaged, and only a third was preserved and restored (the west and part of the central volume with the entrance party). The preserved part of the building, now the "old" train station, with the clock stand at the time of the earthquake, remains as a monument and symbol of the tragic event, the suffering of a city and its inhabitants. In 1966, it is decided to transform this symbol of the City into a museum, whose main topic is the city itself - Skopje. The railway station has been declared a significant cultural heritage, a monument of the catastrophic earthquake and the National Liberation War, and since 1970, the building serves for the purpose of the Museum of the City of Skopje.

Figure 1 Museum of the City of Skopje

The proposed sub-project aims to emphasize the authentic values of the building; to reveal and to present to the public the layers of the authentic building, which during the years of its use and due to the specific mode of use were concealed. On the other hand, the project aims to enrich it with new program content and provide its modernization (through the modernization of built-in installations and ways of searching and tracking museum material). As a particular value of the project, the establishment of a new relation between the Museum and its immediate surroundings, its users and the city as a whole should be emphasized. The project envisages putting into use the eastern, open space of the Museum and creating the so-called museum "living room" in the open - open public area available to citizens, supplemented with greenery, small amphitheater, space for projections, etc.

The project activities are aimed at adaptation of the existing infrastructure, in precisely determined parts of the Museum building, in order to modernize and more appropriately use of the internal space.

Solution envisages the adaptation of the exhibition space in order to create new contents such as:

1. Museum foyer with shop;
2. Educational space;
3. Auditorium;
4. Toilets;
5. Space for technical service;
6. Cafeteria in the open yard;
7. Open yard;
8. Official entrance on the west side with a return to the original appearance of the entrance of the Museum.

1. The main exhibition hall is scheduled to be adopted in a museum foyer, with an area smaller than the current one, of 152 m², in which the contents of a museum shop, ticket office and initial informing of visitors will be placed, via an interactive monitor placed on the right side of the entrance.

2. Multipurpose space with educational purpose, with flexible disposition of the equipment, where lectures, workshops would be held on an area of 100 m² and it would be possible for visitors to take an informative approach to information related to the history and other areas of the urban cultural functioning of the city of Skopje.

3. Opening the approach to the historical stairs to the railway platforms (perons), by the multipurpose educational space and adapting them to the auditorium, a small hall with six cascaded rows, with about 40 seats, a small stage with projection space and media space in the continuation of the stage the basement level, with a total area of 42 m².

The remaining exhibition space remains in its physical dimensions, by changing the exhibition disposition in the hall for permanent setting and setting a ramp to overcome the denivelation between the space of halls 4 and 6 (h=15 cm) in length to 300 cm.

In the exhibition area on the railway platform, on the west side of the hall (from the ramp), i.e. space 25 m long, partitioning is foreseen in order to form an auxiliary space, with the purpose of placing the packs for storage of the exhibits (packaging) in period of exhibitions with width of 150 cm is planned.

In the space between the entrance pre-space and the foyer, it is planned to set up an exhibition space, showcases in which documents and exhibits related to the City of Skopje would be placed, as a kind of introduction to the exhibits in the museum.

4. and 5. In place of the current toilets, setting up a steel staircase construction to the level of the first floor where technical service will be settled. Under them on an area of 30 m² is planned adaptation of existing sanitary facilities: for women with 2 cabins, for men with 1 cabin, a toilette for people with special needs and hygienic room.

6. The cafeteria within the open yard is planned to be renovated in a space with an area of 17 m², which previously had the same function (used as cafeteria in past).

7. The open yard is foreseen to be adapted for two contents:

- Terrace with wooden flooring type "decking" where the space would be provided for 80 seating places, in addition to the cafeteria.
- Space for projections, with screen placed on the east facade of the lobby, above the doors with space for an audience with mobile sitting tribunes.

8. It is intended to restore the original purpose of the official entrance on the west side by returning the original appearance of the entrance - porch in which should be provided two entrances, one of which is official for employees with a direct connection with the stairs to the third floor and entrance to the photo gallery exhibition area that will be connected through hall no 4 with the rest of the exhibition space.

The planned activities for adaptation of the Museum of the City of Skopje are shown on the following pictures.

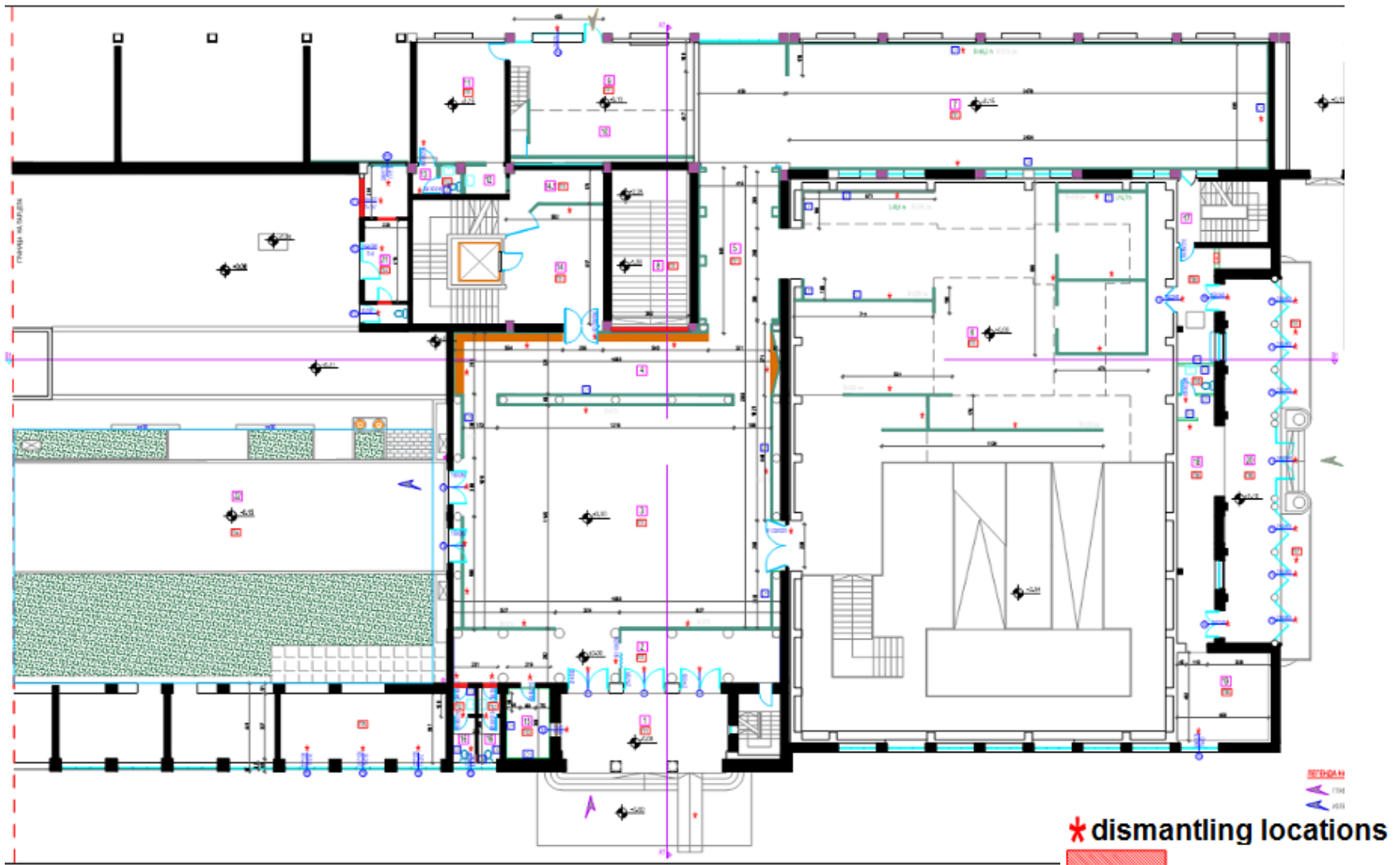

Figure 2 Base view of the ground floor (currently) with marked dismantling locations

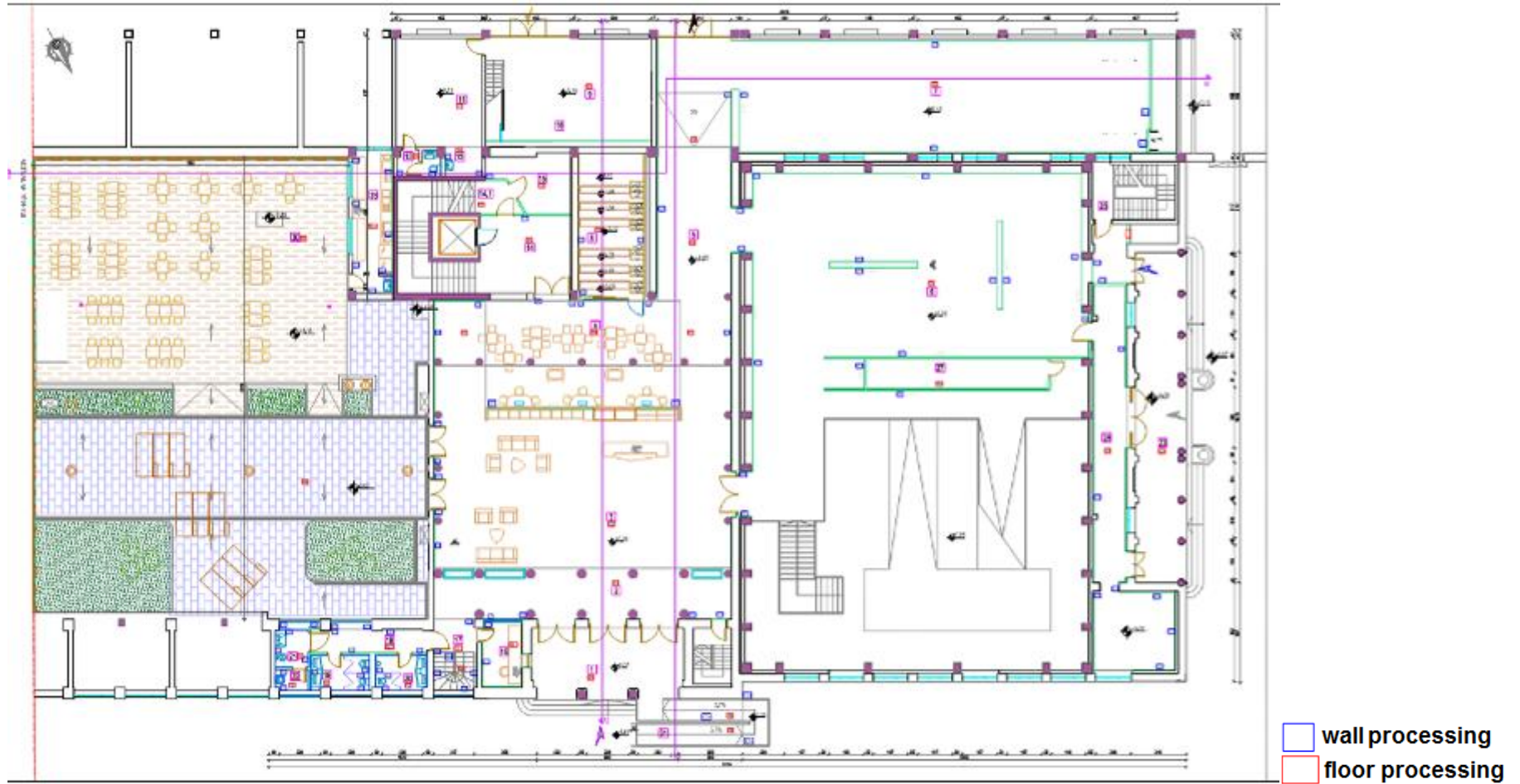

Figure 3 Base view of the ground floor (newly designed interior)

Figure 4 Base view of the ceiling of the ground floor (currently) with marked dismantling locations

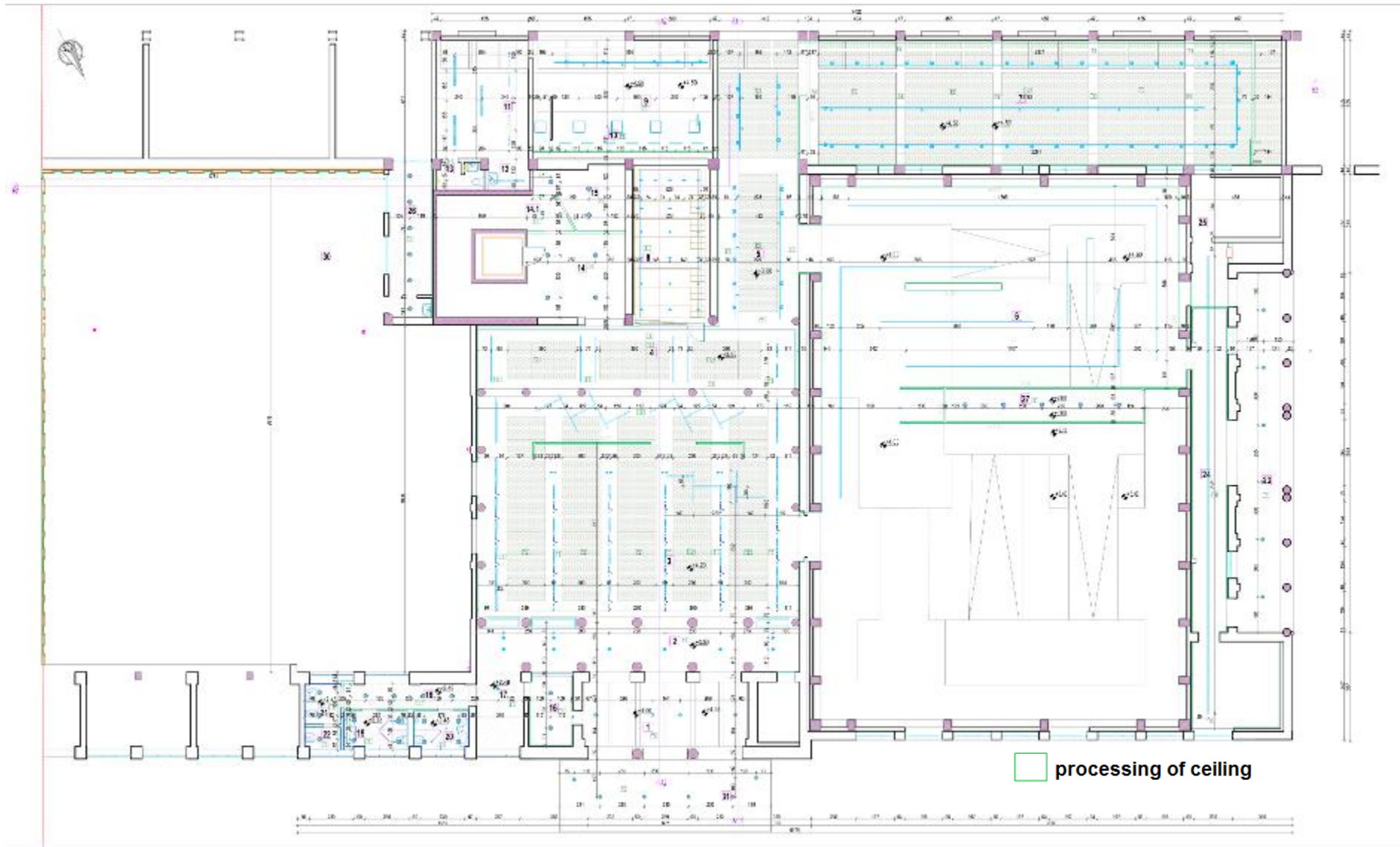

Figure 5 Base view of the ceiling of the ground floor (newly designed interior)

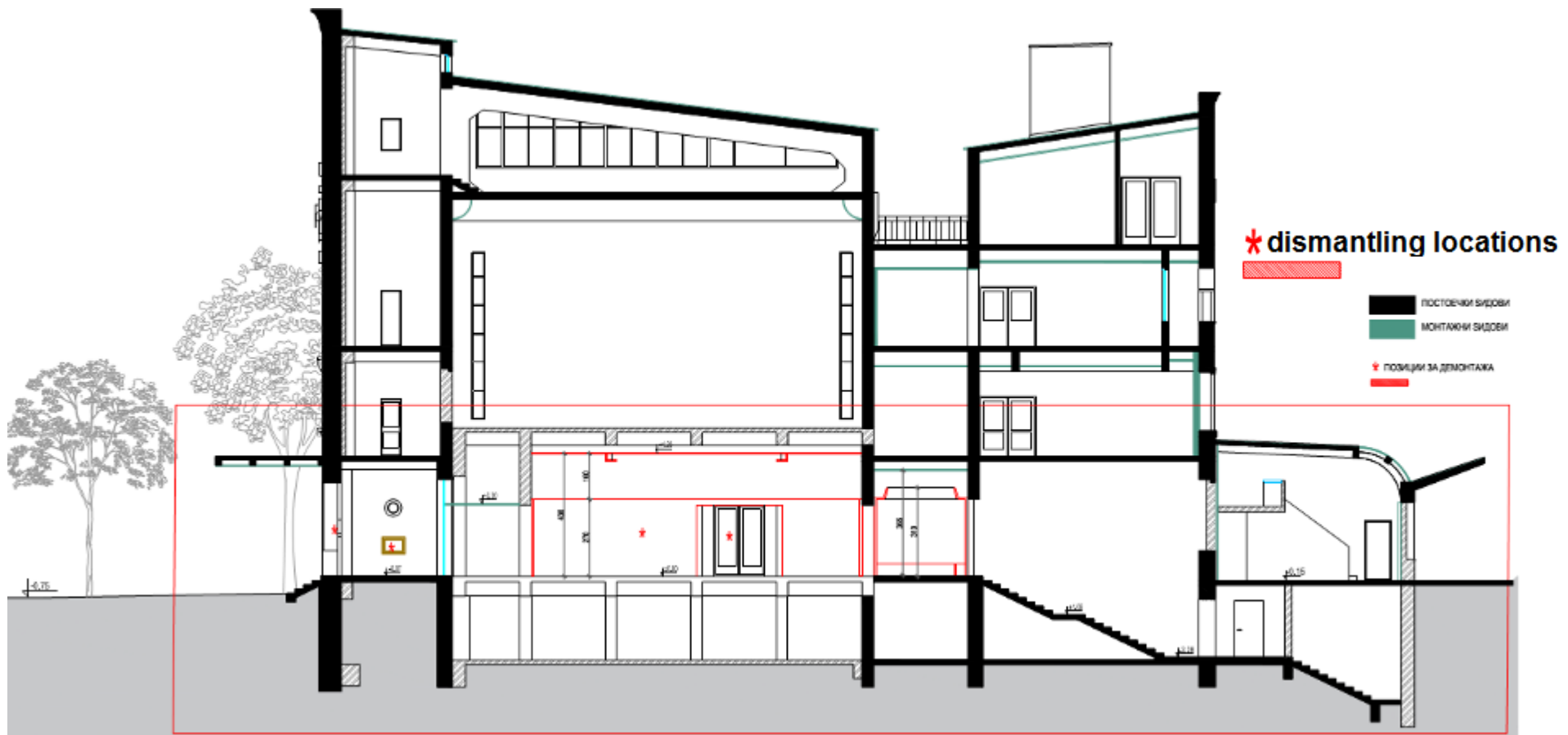

Figure 6 Current situation cross-section A-A with marked dismantling locations

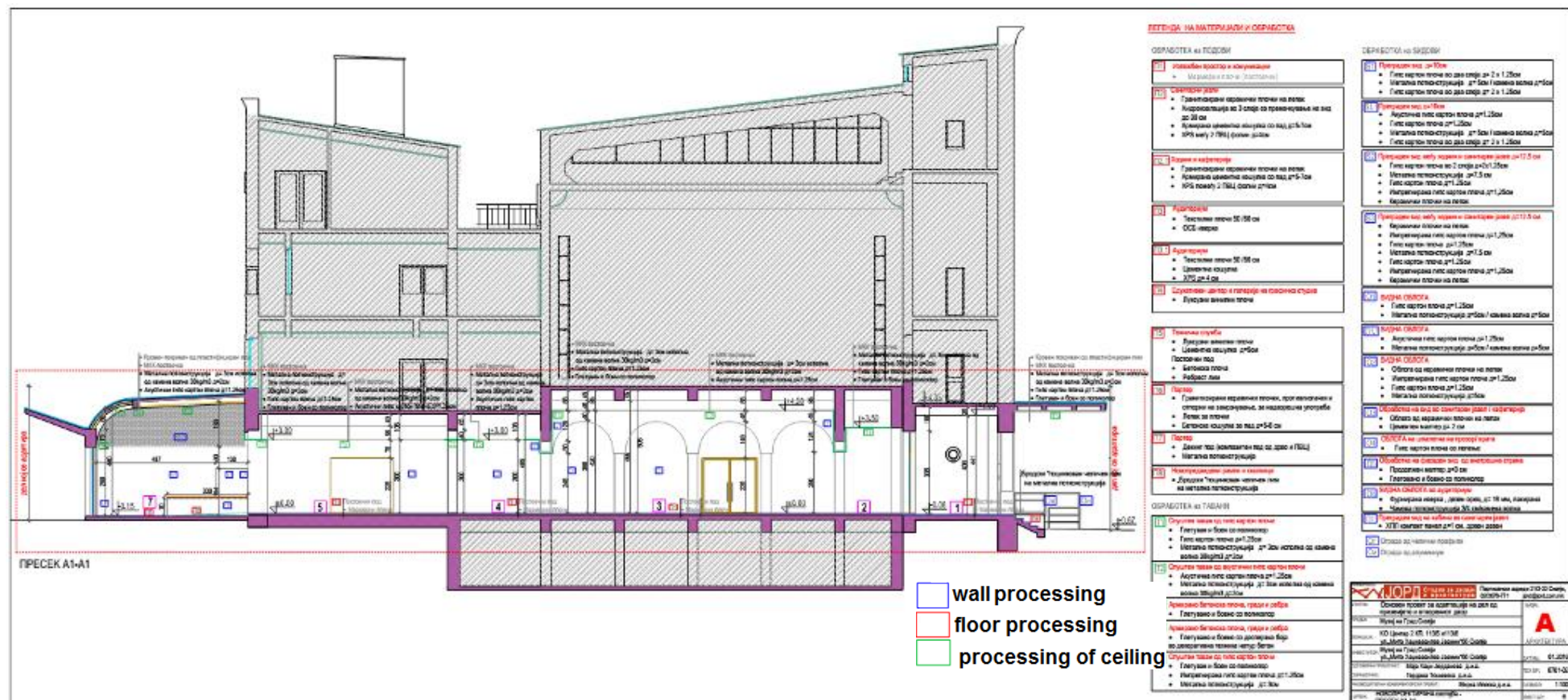

Figure 7 Newly designed situation cross-section A1-A1

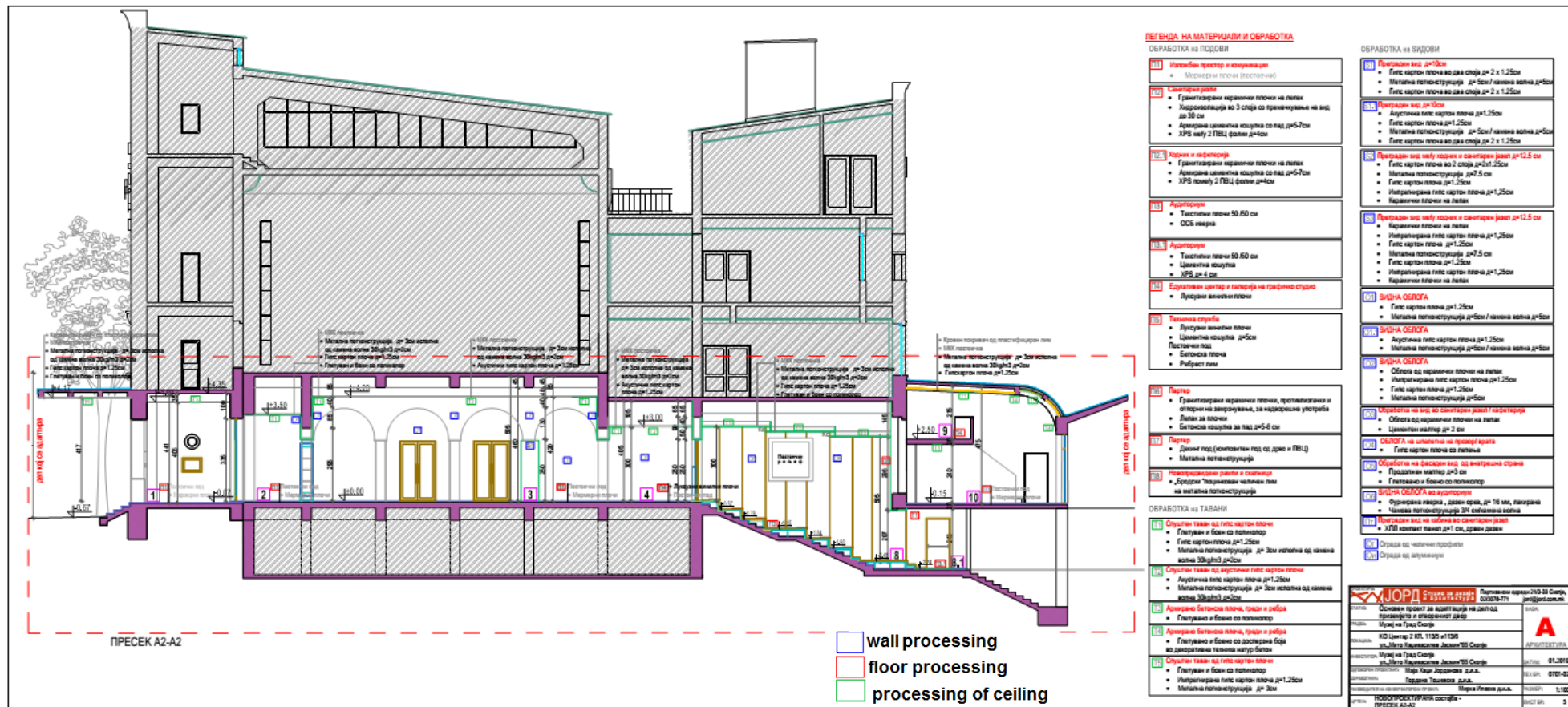

Figure 8 Newly designed situation cross-section A2-A2

Figure 9 Current situation cross-section B-B with marked dismantling locations

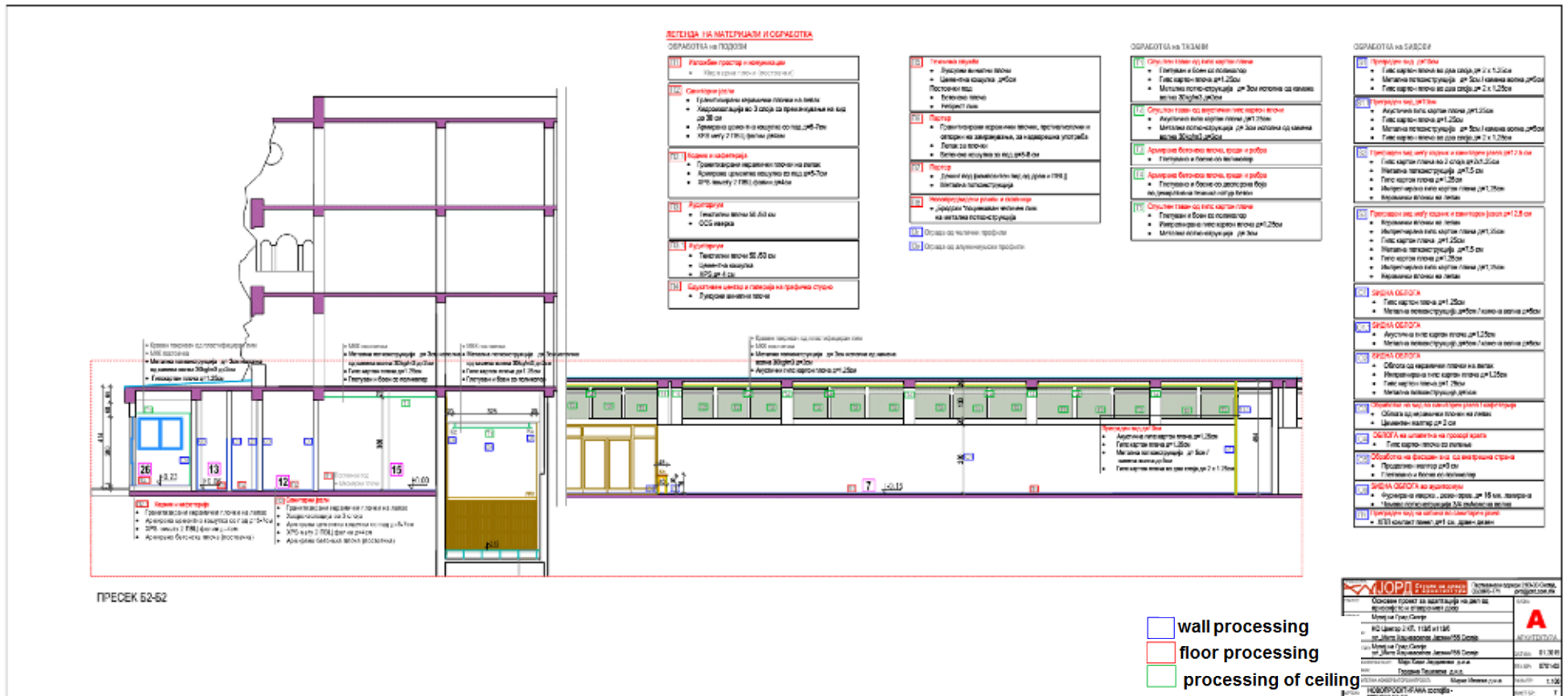

Figure 10 Newly designed situation cross-section B2-B2

Figure 11 Current situation north facade (with red color are shown dismantling locations)

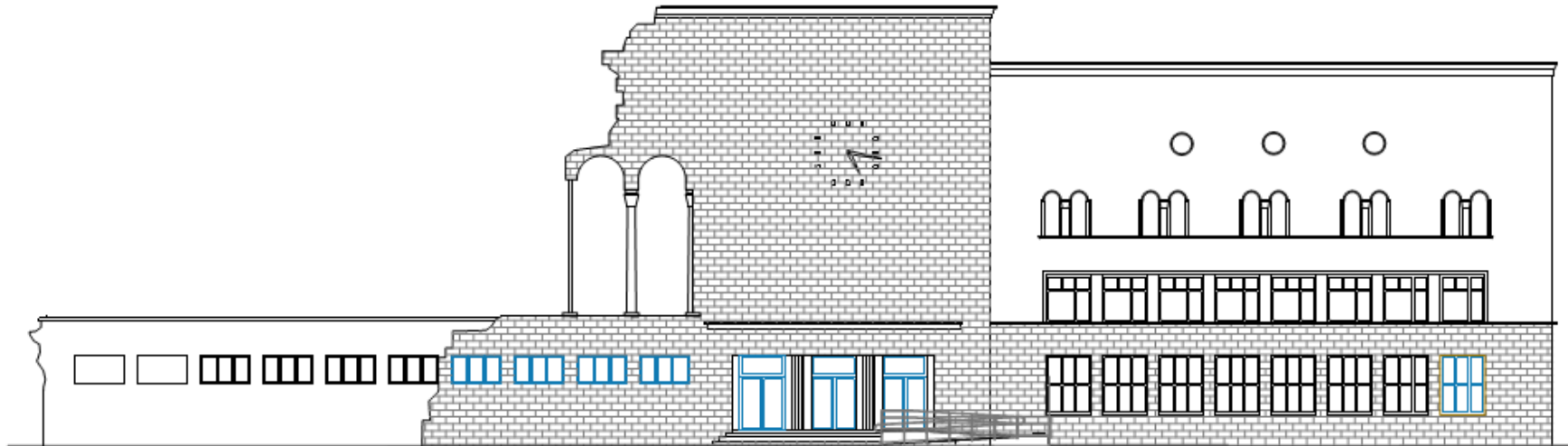

Figure 12 Newly designed situation north facade (with blue color are shown location of new windows and doors)

Figure 13 Current situation southern facade (with red color are shown dismantling locations)

Figure 14 Newly designed situation southern façade (with blue color are shown location of new windows and doors)

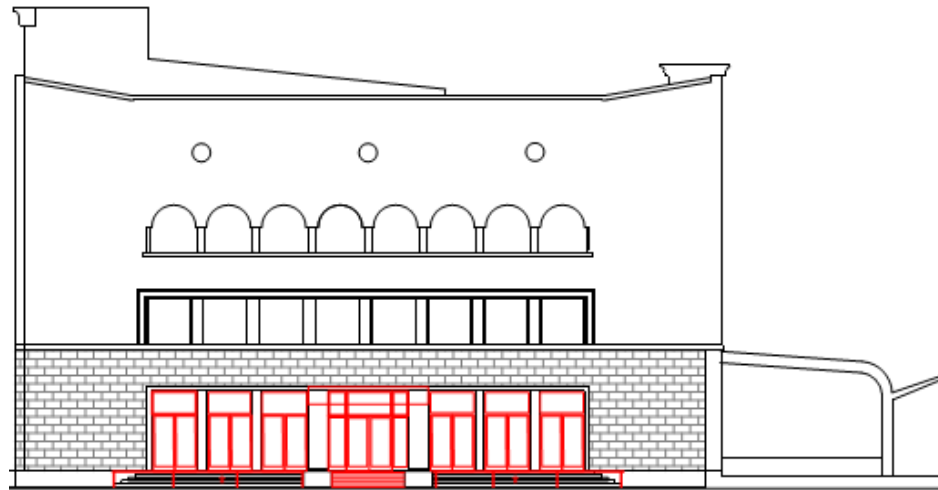

Figure 15 Current situation western facade (with red color are shown dismantling locations)

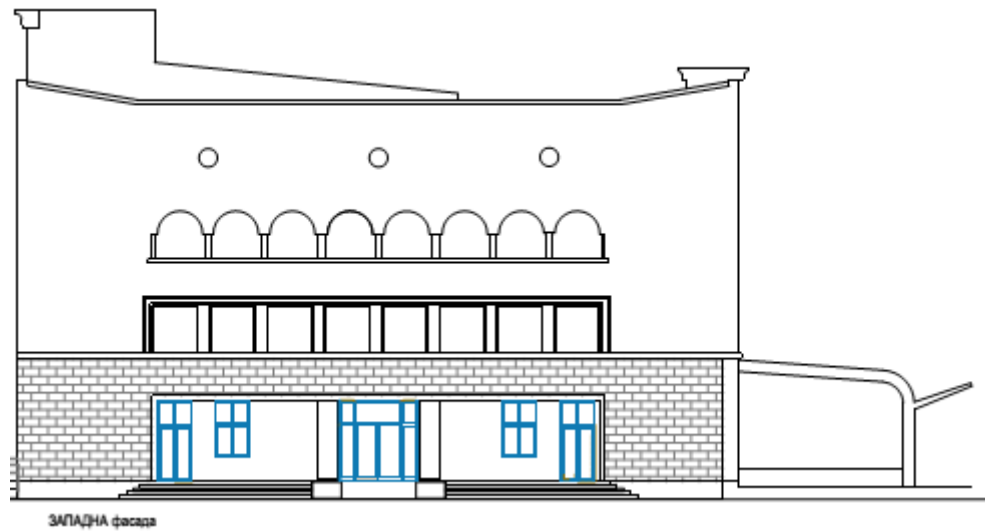

Figure 16 Newly designed situation western facade (with blue color are shown location of new windows and doors)

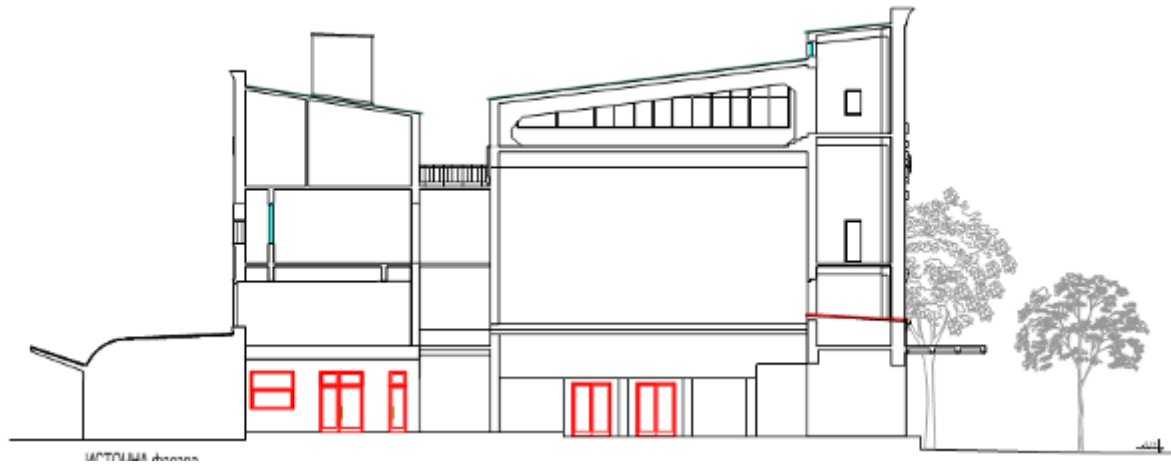

Figure 17 Current situation eastern facade (with red color are shown dismantling locations)

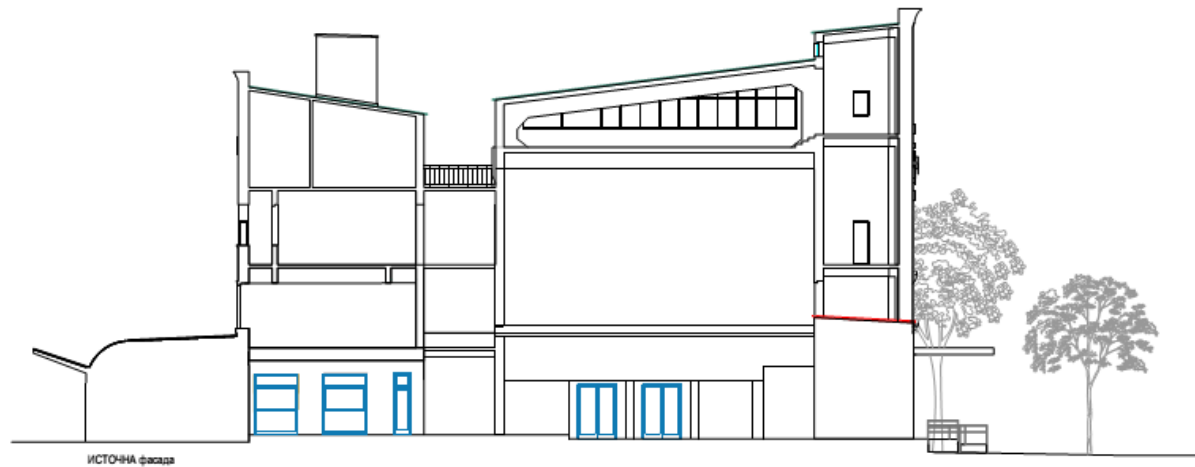

Figure 18 Newly designed situation eastern façade (with blue color are shown location of new windows and doors)

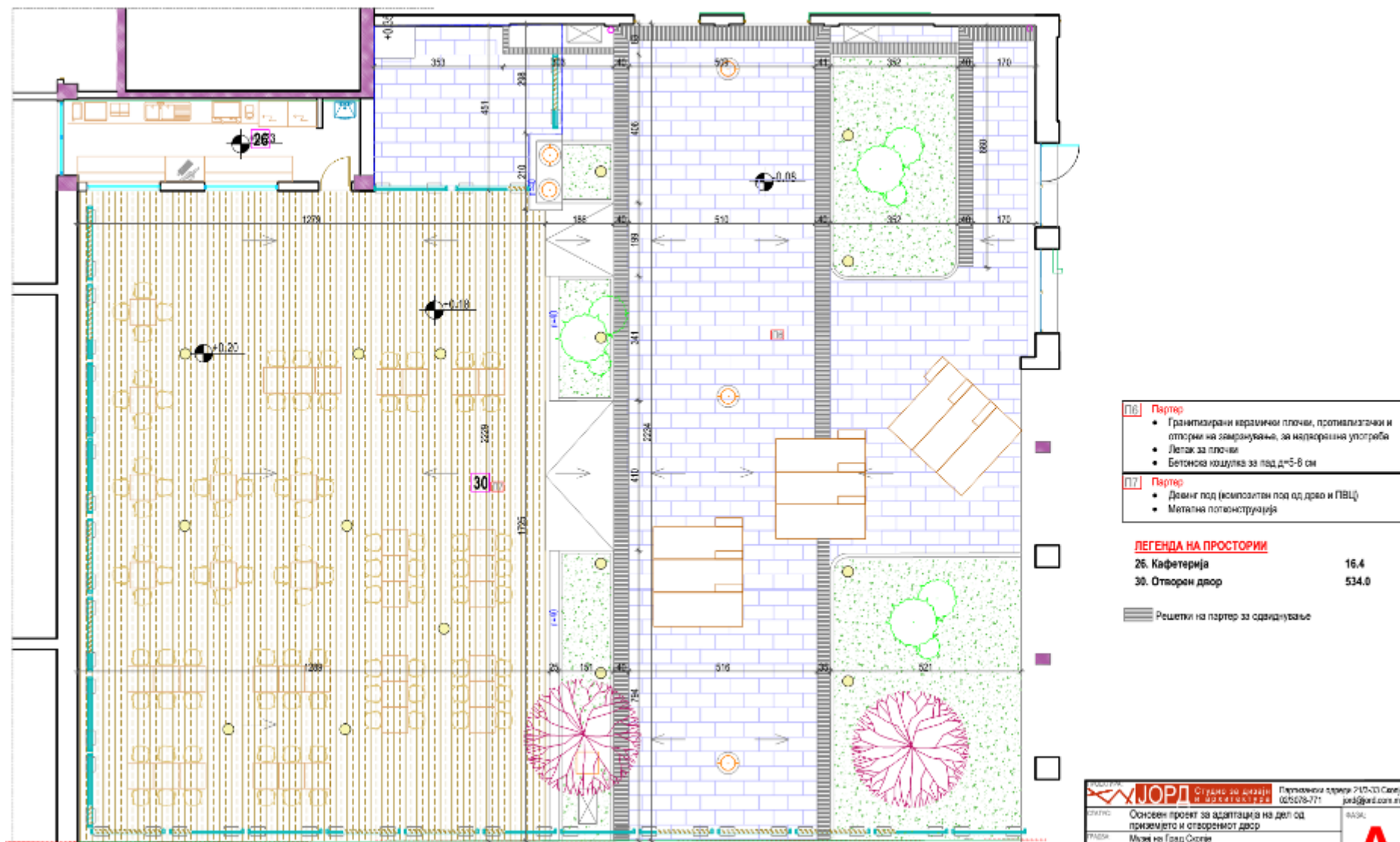

Figure 19 Newly designed condition – open yard

Adaptation of the Museum, include the following:

Preparation works

- Dismantling of: windows (total 11 pieces, with different dimensions), doors (total 16 pieces, with different dimensions), internal carpentry (total 13 pieces, with different dimensions), radiator masks from travertine (3 pieces, with different dimensions), plasterboard (1092,2 m²), floor and wall ceramic tiles (126 m²), floor and wall coverings from chipboard (35 m²), mortar (30 m²), concrete pavement (300 m²), laminate (100 m²), wooden planks form the stairs and terraces (32 m²), lexan overhang (10 m²) and glass plates (9 m²).

Steel structures:

- Mounting of steel stairs (455 kg), steel construction for the auditorium (355 kg), cerclage for over doors from steel (4 pieces with different dimension), a steel profile ramp for accessing people with special needs (1182 kg), fence for stairs from a steel profile (6 m`), fence for ramp of aluminum profiles (25 m`).

Insulating works:

- Cement screed preparing (93,9 m²) and laying of floor waterproofing (24,57 m²).

Ceramic works:

- Purchase, transport and installation of wall ceramic tiles with different dimensions (157 m²).
- Purchase, transport and installation of floor ceramic tiles with different dimensions (70 m²).
- Purchase, transport and installation of a base with ceramic tile with a different dimension (60 m).

Floor work:

- Installation of polyamide carpet in tiles (60 m²);
- Installation of vinyl tiles (13,2 m²);
- Installation of OSB tiles (50 m²);
- Installation of Aluminum strip (1100 m²);
- Polishing the marble floor (1130 m²) and stairs (50 m`).

Gypsum works:

- Purchase, transport and installation of plasterboard on attic and walls (1930,2 m²) with metal sub construction.

Painting works:

- Wall and ceiling surfaces skimming (1865,95 m²);
- Painting on ceiling and wall surfaces (1705,4 m²);
- Painting of visible beams (20 m²);
- Skimming of the porch.

Carpentry works:

- Purchase, transport and installation of wooden doors and windows, aluminum windows and doors (exterior and interior) with different dimensions.

Various things:

- Installation of a sliding wooden screen with 3 parts (2 pieces with different dimensions);
- Setting up 7 wooden benches;
- Installation of a protective steel grid (2 pieces).

Plumbing works, which include:

- Mounting of existing: wash basins and wc-shells (total 11 pieces), existing taps and valves, (total 11 pieces) and water and sewage pipes in the length of 30 m;
- Earth excavation in volume of 109,7 m³ (for a trench of new water supply line from existing water manholes and connection to existing sewage network) for water supply, sewage and storm water collection network;
- Sand setting in the bottom of the trench (12 m³);
- Transport of exceed earth (total quantity of 17,7 m³);
- Concreting the water manhole;
- Installation of PP water pipes in total length of 305 m` with different diameter
- Installation of 15 pieces of the throughput valves for water supply network;
- Installation of 4 revision concrete manholes;
- Installing of the cast iron grates in length of 68 m (storm water collection), etc.
- Supply, transport and installation of sinks, toilets, mirrors and so on.

Mechanical installations,

- Installing a "rooftop" heat pump with a power of 21.8 KW (cooling capacity 62.4 KW, heating capacity 55.9 KW) and ventilation of the lobby and education area (WKH 200 TRANE or similar);
- Installing a "rooftop" heat pump with a power of 11.6 KW (cooling capacity 36.9 KW, heating capacity 34.7 KW) and ventilation of the platform (WKH 125 TRANE or similar);
- Installing a "rooftop" heat pump with a power of 5.6 KW (cooling capacity 17.2 KW, heating capacity 15.3 KW) and ventilation of the graphic studio gallery with a workshop (WSH 060 TRANE or similar);
- Installing a "rooftop" heat pump with a power of 5.6 KW (cooling capacity 17.2 KW, heating capacity 15.3 KW) and ventilation of the auditorium (WSH 060 TRANE or similar);
- Installing 4 Digital programmable thermostatic controller with display THP03 TRANE etc.

Electrical installations,

- Installation of energy distribution boards;
- Installation of power cable for primary distribution (type NYY-J - 4x120mm² + NYY-J - 1x70 mm²) in the length of 50 m, as well as other type of cables (length of 4121 m);
- Excavation of a trench in the ground in the length of 30 m;
- Installation of the LED lights and other necessary goods and equipment for lighting management.
- Installation of audio and video equipment;

- Installation and connection of telephone and computer installation;
- Dismantling and storage of 24 projectors;
- Dismantling and storage of electromechanical coupling and power lines (total 112 pieces);
- Dismantling and storage of linear wall and circular ceiling lamps (39 pieces).

Fire protection, includes:

- Installation of a fire system, security sensor smoke alarms, video surveillance, security alarms, complete system installation and fire whistleblowers.

Equipment and inventory including:

- Procurement and transport of armchairs, chairs and tables for museum lobby, espresso machine, refrigerator, juicer and other equipment needed for cafeteria.

Facade works, which include:

- Cleaning layer of mortar on the wall of the western facade that involves sanding and conservation (this activity will be take in consideration in the Cultural Heritage Management Plan).

2.1 Location of the subproject

The city of Skopje is located in the central part of the Skopje Valley, located in the upper course of the river Vardar. The valley extends from north-west to southeast. The area of the valley is 2,100 km², with the highest point – mount Jakupica (2,450 m), while the lowest point is at a height of 225 to 340 m. Deep gorges with high and wide cliffs provide good communication conditions with adjacent areas. The city of Skopje is spread over an area of 1818 km², 23 km in length and 9 km in width and is located at an altitude of 245 meters. The city extends to 42°00' - northern latitude and 21°26' east longitude. The City of Skopje is the administrative, economic, cultural and educational center of the Republic of Macedonia and as a separate unit of the local self-government is composed of ten municipalities, shown in the following picture.

Figure 20 Territorial organization of the City of Skopje

More specifically, the location on which the sub-project activities are carried out is located in the municipality of Centar, C.M. Center 2, CP no. 113/5, defined in the Property List no. 55636. The land and buildings are owned by the Republic of Macedonia.

Figure 21 Borders of the CP 113/5 and surrounding of the Museum of the City of Skopje

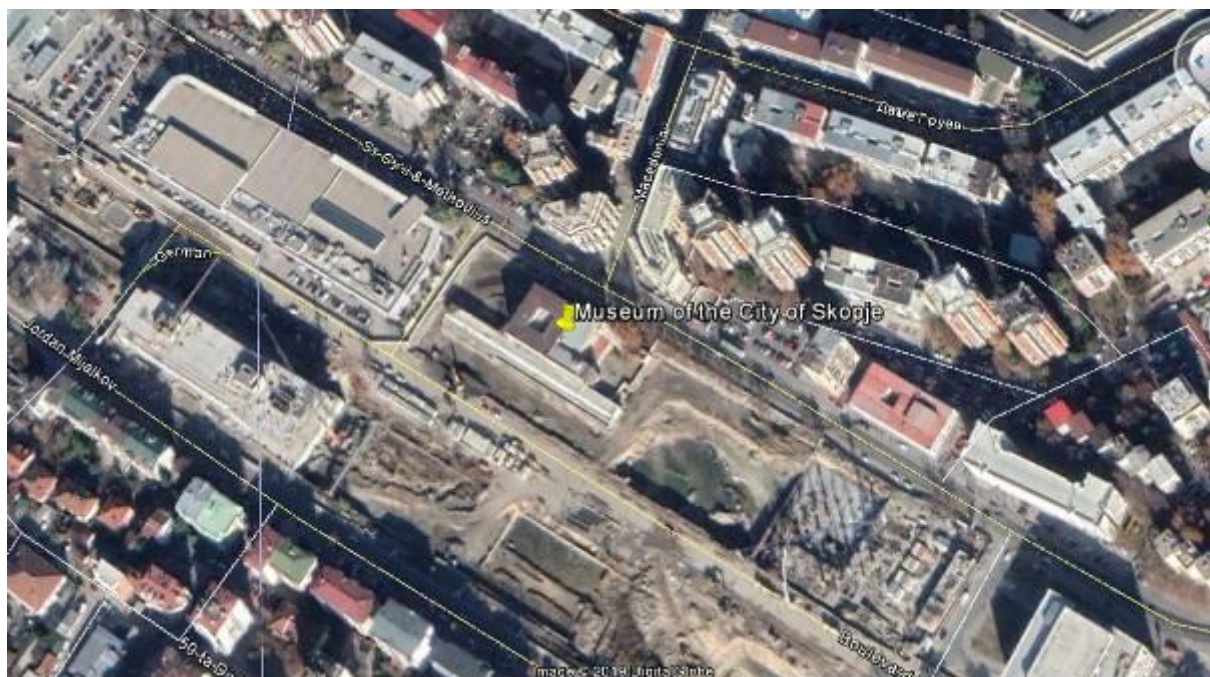

Figure 22 Location of the Museum of the City of Skopje on a satellite image

2.2 Raw materials and other materials

Raw and auxiliary materials, which will be necessary to implement the subproject activities are thoroughly discussed in the bill of quantities of main architectural design (phase engineering, electricity, plumbing and sewerage) and approved by the cultural heritage competent body for adaptation of part of the ground floor and the open courtyard of the Museum of the City of Skopje (which are annexed to the full application of the subproject). During the implementation of the project, materials from the national list of dangerous

substances and the European Union will not be used. Construction materials which contain asbestos, as well as lamps with radioactive rods will not be used.

3 ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT

All expected negative impacts on the environment are considered in two phases of the project implementation - adaptation and operational phase.

The adaptation phase encompasses all activities for adaptation of the building of the Museum of the City of Skopje (described in item 2. Description of the project).

The operational phase encompasses the operation of the cafeteria and the operation of the Museum (as to the administrative space and museum exhibition items, as well as other events), which presume the regular frequency of people / tourists and visitors.

The environmental impacts assessment has been prepared with the characterization of the activities envisaged by the project in relation to certain criteria most commonly used in this procedure, such as: impact strength, importance of impact, likelihood of occurrence, scope of impact, its duration and others. For the impact assessing of the project on the environment, it has been established that for all identified impacts it is possible to apply measures for their mitigation and / or elimination. These measures are provided in this ESMP in chapter 4 Mitigation Measures and Mitigation Plan below (measures given in Mitigation Plan table below are mandatory).

Table 1 Used criteria for impact assessment

Criteria	Evaluation of the impact of the criteria		
Nature of the impact	Positive (+)	Negative (-)	No - Neutral 0
Type of impacts	Directly	Indirectly	Cumulative
Intensity of impact	Large	Medium	Low
Time of appearance	Immediate	Repetitive	Prolonged
Duration of impact	Short duration	Medium duration	Long duration
Probability of matching	Certain	Possible	Impossible
Importance	Local	National	Cross-border / Global

3.1 Adaptation phase

3.1.1 Air emissions

Main sources of the air emission in the adaptation phase are mechanization and vehicles (their usage, transport of workers, raw material, waste etc.) and earth excavation for pipe laying (for water supply and sewage network), which will generate:

- Fugitive dust emission;
- Exhaust emissions from transport vehicles and equipment (SO₂, NO_x, CO, CO₂).

Impact assessment: certain, negative, local, with low intensity and short duration (limited during adaptation activities).

3.1.2 Emissions in surface water and sewage

From the adaptation activities, emissions in surface waters are not expected, because in the project area and its immediate surrounding there are no rivers.

The project provides proper management of waste sanitary water, i.e. they will be discharged into the sewerage network of the city of Skopje.

Impact assessment: neutral.

3.1.3 Waste generation

In the adaptation phase, generation of the following types of waste are expected:

15 - Waste packaging; absorbents, wiping cloths, filter materials and protective clothing not otherwise specified

- 15 01 01 - paper and cardboard packaging
- 15 01 02 - plastic packaging
- 15 01 04 - metallic packaging
- 15 01 06 - mixed packaging
- 15 01 10* - packaging containing residues of or contaminated by dangerous substances

16 - Wastes not otherwise specified in the list

16 02 13* - discarded equipment containing hazardous components² other than those mentioned in 16 02 09 to 16 02 12, as a result of damage of the existing lamps (if they contain hazardous components) during dismantling and waste electrical equipment (if they contain hazardous components).

16 02 14 - discarded equipment other than those mentioned in 16 02 09 to 16 02 13

17 - Construction and Demolition Wastes

- 17 01 01 – concrete
- 17 01 02 – bricks
- 17 01 03 – tiles and ceramics
- 17 02 01 – wood
- 17 02 02 – glass
- 17 02 03 – plastic
- 17 04 05 - iron and steel
- 17 05 06 - excavated soil other than those mentioned in 17 05 05
- 17 04 11 - cables other than those mentioned in 17 04 10
- 17 08 02 – gypsum-based construction materials other than those mentioned in 17 08 01

20 - Municipal Wastes (Household waste and similar commercial, industrial and institutional wastes) including separately collected fractions

- 20 03 01 Mixed municipal waste;

Improper management of different types of generated waste can cause adverse impacts on human health, the quality of soil and groundwater, visual impacts on the area, etc.

Impact assessment: possible, negative, local, with low intensity and short duration (limited).

3.1.4 Impacts on soils and groundwater

Sub-project activities will be carried out in an urban area. Therefore, direct impacts on the soil quality are not expected from the implementation of the sub-project activities.

However, the quality of soil and groundwater may be deteriorated in case of: improper storage of raw materials, auxiliary materials and waste; parking of the mechanization on earth surfaces; supply and handling of motor oil and other types of oil to inadequate locations; incidents etc.

Impact assessment: possible, negative, local, with low intensity and short duration (limited).

3.1.5 Noise and vibration

The activities for the adaptation of the Museum will be sources of noise, especially the activities of dismantling. Also, as a result of the use of mechanization and equipment for carrying out subproject activities, the activities for transportation of raw materials, auxiliary materials and waste will generate increased levels of noise and vibration. The presence of an increased number of workers in the area can also cause a noise generation.

Increased levels of noise and vibration may adversely affect residents in the vicinity of the object.

Impact assessment: possible, negative, local, with low intensity and short duration (limited).

3.1.6 Community and occupational health and safety

When performing sub-project activities, negative impacts on workers are possible if: the work activities are performed by unskilled personnel; the locations where the activities of adaptation activities are carried out are marked inappropriately; inadequate use or absence of personal protective equipment, absence of prescribed measures and procedures for safe operation, etc.

Negative impacts on the population are possible in the event of untimely informing of the public about planning activities, inadequate labeling of the site, lack of informational bulletin boards and signs for restricted access, etc.

Impact assessment: possible, negative, low intensity, limited duration and local character.

3.1.7 Cultural Heritage

Adaptation activities and restoration of the facade may have negative impacts on cultural heritage. Therefore, it is mandatory to fully implement the measures defined in the Cultural Heritage Management Plan and those defined by the competent authority.

3.2 Operational phase

3.2.1 Air emissions

In the operational phase no air emissions are expected.

3.2.2 Emissions in surface water and sewage

Waste sanitary waters that will be generated by visitors and employees of the Museum will be discharged into the sewage of the city of Skopje and will be properly managed.

Therefore, negative impacts on sewage and water are not expected.

3.2.3 Waste generation

In the operational phase, generation of the following types of waste are expected:

15 - Waste packaging; absorbents, wiping cloths, filter materials and protective clothing not otherwise specified

- 15 01 01 - paper and cardboard packaging
- 15 01 02 - plastic packaging
- 15 01 07 - glass packaging

20 - Municipal Wastes (Household waste and similar commercial, industrial and institutional wastes) including separately collected fractions

- 20 01 01 paper and cardboard
- 20 01 02 glass
- 20 02 01 biodegradable waste
- 20 03 01 mixed municipal waste

Small amounts of hazardous waste – oil and dye contaminated cloths and canisters, etc.

In case of improper management, the generated waste may have negative environmental impacts.

Impact assessment: possible, negative, local, with low intensity and long duration.

3.2.4 Soil emissions

No impact on the soil and groundwater is expected with the project activities.

3.2.5 Noise and vibration

Potential sources of noise in the operational phase are: the visitors of the Museum of the City of Skopje and their vehicles, as well as the vehicles of the employees. Due to the fact that the Museum of the City of Skopje is located in the strict center of the city of Skopje, this noise will be insignificant, due to the existence of closed and open parking spaces, and also due to the fact that the cumulative communal noise is present.

Therefore, the effects of the operation of the Museum are assessed as neutral.

3.2.6 Community and occupational safety

Project activities in the operational phase are not expected to have a negative impact on the community safety. However, risk to the community and occupational safety is possible in case of emergencies (earthquake, fire, etc.).

Impacts on the safety of workers and the population are assessed as unpredictable.

3.2.7 Cultural Heritage

No impact on the cultural heritage is expected in the operational phase.

4 ENVIRONMENTAL IMPACT MITIGATION

The complexity of the measures provided in this plan is in compliance with the assessed environmental impacts that are likely to be caused by the activities for the implementation of the sub-project. In principle, in mitigating environmental impact, the most preferred option is to avoid the impact itself, and the most unfavorable - compensation.

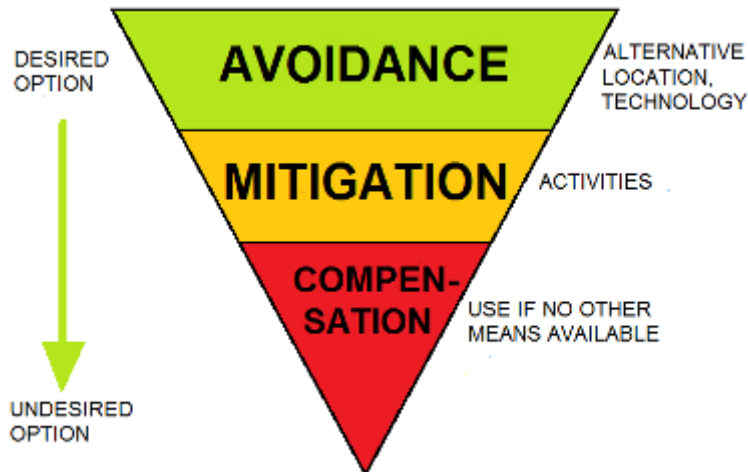

Figure 23 Desired and unwanted options for mitigating environmental impacts

The measures that are provided in the EMSP are to the extent possible of a preventive nature, that is, they consist of activities that the Applicant and/or the Contractor should undertake prior or during the execution of works, which will prevent a certain negative impact.

In order to ensure the least impact possible during the **construction/adaptation** and **operational phase** of the sub-project, the plan envisages measures that need to be implemented in the **pre-construction/pre-adaptation phase**, that is, prior to the commencement of the adaptation work at the specific locations. By timely planning of sustainable environmental management and social aspects, in the pre-construction phase, it is ensured that the Applicant/Contractor is committed to quality environmental management and social aspects, applying the best available knowledge and techniques. These measures refer to properly prepared technical documentation, informing the population about the adaptation activities, informing the relevant authorities, as well as obtaining appropriate permits.

According to the requirements of the Environmental and Social Management Framework⁴, the Plan below provides a timetable for the implementation of mitigation measures, the responsibility for implementing the measures, as well as the costs associated with them.

⁴ The plan of measures adheres to the manner of its presentation given in Annex 4 of the Environmental Framework. The impacts on the environmental media and factors are delineated in separate parts of the table.

Table 2 Environmental management plan and social aspects

Activity	Expected Environmental and social Impact	Proposed Measure for Mitigation	Responsibility for Implementing Mitigation Measure	Period of Implementing Mitigation Measure	Cost associated with implementation of mitigation measure
PRE- ADAPTATION PHASE					
Preparation of technical documentation	/	<ul style="list-style-type: none"> – Providing all necessary consents / permits for adaptation of the City Museum of Skopje. 	Contractor, Supervising engineer	Before starting the adaptation	Measure does not imply financial costs
	Impacts on the population and OHS	<ul style="list-style-type: none"> – To notify the State Labor Inspectorate prior commencement of the adaptation activities (at least 8 days) for the planned start of the activities; the notification should be published in a prominent place on the adapted object; – Informing the local population about the time of commencement and duration of the adaptation activities, which will be posted on web site of the City of Skopje and Museum of the City of Skopje; – Notification for the adaptation activity will be placed in the immediate vicinity of the building. 	Contractor, Supervising engineer	Before starting the adaptation	Measure does not imply financial costs
	Impacts on cultural heritage	<ul style="list-style-type: none"> – Preparation of a Cultural Heritage Management Plan; 	Contractor, Supervising engineer	Before starting the adaptation	The cost is included in the regular operating costs of the Institution
ADAPTATION PHASE					
IMPACTS ON AMBIENT AIR					
1. Use of mechanization and transport activities.	Air quality deterioration from fugitive dust and	<ul style="list-style-type: none"> – Application of good adaptation practice 	Contractor, Supervising engineer	Continuously	Costs are included in the offer of the contractor.

Activity	Expected Environmental and social Impact	Proposed Measure for Mitigation	Responsibility for Implementing Mitigation Measure	Period of Implementing Mitigation Measure	Cost associated with implementation of mitigation measure
	exhaust gases.	– Use of mechanization and vehicles that are regularly serviced.	Supervision		
IMPACT ON THE SOIL					
1. Inappropriate wastewater management, storage of raw materials and waste.	Deterioration of soil quality due to leakage of liquid fuels, motor and / or other oils in soil.	<ul style="list-style-type: none"> – Compliance with waste management measures. – Storage of raw materials, auxiliary materials and waste on a concrete waterproof surface. 	Contractor Supervision	Continuously	Costs are included in the offer of the contractor.
2. Improper parking of mechanization and accidental spillage of oils, grease and oil from mechanization.	Deterioration of soil quality and groundwater quality.	<ul style="list-style-type: none"> – Regular servicing of mechanization and vehicles to be used. – Parking should be done on a concrete waterproof surface equipped with surface runoff collection and oil and grease separator. – Polluted soils and / or stones should be collected in a separate container and handed over to a company handling hazardous waste. 	Contractor Supervision	Continuously	Costs are included in the offer of the contractor.
WASTE MANAGEMENT					
1. Generating mixed municipal waste from workers	Negative impacts in case of inadequate management.	– Collection and removal of mixed municipal waste in containers / designated site licensed to dispose a particular type of waste	Contractor Supervision	Continuously	The costs will be defined in the contracts that the Contractor will conclude with authorized legal persons.
2. Packaging waste (paper, cardboard,	Negative impacts in case of inadequate	<ul style="list-style-type: none"> – Selection and separate collection; – To be handed over to an authorized 	Contractor Supervision	Continuously	The costs will be defined in the

Activity	Expected Environmental and social Impact	Proposed Measure for Mitigation	Responsibility for Implementing Mitigation Measure	Period of Implementing Mitigation Measure	Cost associated with implementation of mitigation measure
plastic, glass, etc.).	waste management.	company holding a permit for storage, treatment and / or processing.			contracts that the Contractor will conclude with authorized natural or legal persons.
3. Packaging containing residues of or contaminated by dangerous substances; hazardous wastes	Negative impacts in case of inadequate waste management.	<ul style="list-style-type: none"> – Selection and separate collection in appropriate bins; – To be handed over to an authorized company holding a permit for storage, treatment and / or processing of hazardous waste. 	Contractor Supervision	Continuously	
4. Inert waste from adaptation and demolition activities	Negative impacts in case of inadequate waste management.	<ul style="list-style-type: none"> – Inert waste to be collected in a precisely determined place within the boundaries of the project area; – Removed regularly from the location; – To be deposited in landfills that have a permit for landfilling of inert waste. 	Contractor Supervision	Continuously	
5. Waste electrical and electronic equipment	Negative impacts in case of inadequate waste management.	<ul style="list-style-type: none"> – Selection and separate collection; – To be handed by an authorized company holding a permit for storage, treatment and / or processing. 	Contractor Supervision	Continuously	
6. Wastes from electrical and electronic equipment containing hazardous components.	Negative impacts in case of inadequate waste management.	<ul style="list-style-type: none"> – Selection and separate collection in appropriate bins; – To be handed over to an authorized company holding a permit for storage, treatment and / or processing of hazardous waste. 	Contractor Supervision	Continuously	
NOISE AND VIBRATION					
1. Use of mechanization and vehicles	Noise and vibration generation.	<ul style="list-style-type: none"> – Use of vehicles, mechanization and equipment that is regularly maintained and serviced; 	Contractor Supervision	Continuously	Measure does not imply financial costs

Activity	Expected Environmental and social Impact	Proposed Measure for Mitigation	Responsibility for Implementing Mitigation Measure	Period of Implementing Mitigation Measure	Cost associated with implementation of mitigation measure
		<ul style="list-style-type: none"> - Restriction of the speed of movement of the mechanization and equipment; - Turning off vehicles and mechanization when they will not work; - Adaptation activities to be performed during the day (07:00 am -19:00 pm). 			
COMMUNITY AND OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY					
1. Implementation of adaptation activities.	Risks to the safety and health of workers.	<ul style="list-style-type: none"> - Regular use of personal protective equipment; - To prepare a plan for safety and health at work; - Dangerous locations (holes, ditches, etc.) will be clearly marked and fenced off or covered when not part of works. - Establish emergency procedures, - Workers are adequately trained and certified for the work they are performing. 	Contractor Supervision	Continuously	18000-30000 denars
	Risk of population safety.	<ul style="list-style-type: none"> - The adaptation site to be fenced and marked. - Signs of prohibited entry of non-authorized persons are set at the adaptation site. - Establish emergency procedures. - Do not park the vehicles on pavements and roads. 	Contractor Supervision	Continuously	Measure does not imply financial costs
CULTURAL HERITAGE					

Activity	Expected Environmental and social Impact	Proposed Measure for Mitigation	Responsibility for Implementing Mitigation Measure	Period of Implementing Mitigation Measure	Cost associated with implementation of mitigation measure
1. Implementation of adaptation activities.	Impacts on cultural heritage.	– Implement the measures defined in the Cultural Heritage Management Plan.	Contractor Supervision	Continuously	/
OPERATIONAL PHASE					
WASTE MANAGEMENT					
1. Municipal waste and separate fractions from municipal waste (paper, cardboard, plastic, glass).	Negative impacts in case of inadequate waste management.	<ul style="list-style-type: none"> – Setting up collection containers for municipal waste in the Skopje City Museum. – Removal of municipal waste in container by authorized and licensed company. 	Contractor	Continuously	The costs will be determined by the PC Communal Hygiene Skopje and are foreseen in the regular work of the Museum.
2. Waste packaging from paper and cardboard, plastic, glass, etc.	Negative impacts in case of inadequate waste management.	<ul style="list-style-type: none"> – Placement of collecting containers for selection and separate collection of different types of packaging waste. – Contracting with an authorized company for undertaking and further handling of packaging waste. 	Contractor	Continuously	The measure does not imply significant financial costs and will be determined in accordance with the Contract with authorized company.
COMMUNITY AND OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY					
1. Performing regular activities.	Risk to the employees and visitors safety	<ul style="list-style-type: none"> – Training of employees for fire protection, first aid, etc. – Installation of firefighting appliances; – Establish procedures for emergency response. 	Contractor	Continuously	Costs will be defined by the engaged companies in the concluded contracts.

5 MONITORING AND REPORTING

The monitoring of environmental management is important because it monitors the application of mitigation measures to the environment and its effectiveness. The monitoring should be carried out by the Supervising Engineer, who will regularly report it. The PRLC administrator on the status of the success of the implementation of the measures, and, if necessary, can be executed by other internal and external bodies. Therefore, the Applicant, in the course of the adaptation and operation of the project, will appoint at an early stage a responsible person (supervisor) who will be obliged to monitor and monitor the situation with the environment and who will communicate with the PRLC administrator and others competent internal and external bodies.

The applicant should strive to establish a system of communication between the contractor, the supervisor, the management, the project administrator, as well as other stakeholders. The contractor, as directly involved in the implementation of the works in the adaptation phase, must notify the environmental officer of any changes that may occur during the operation.

According to Annex 4 of the Environmental and Social Management Framework, in the monitoring section of the ESMP should be stated:

- Specific description and technical details of the monitoring measures, including the parameters to be measured, the methods to be used, the sampling locations, the frequency of the measurements, the detection limits (where appropriate) and the definition of the thresholds that signal the need for corrective measures; and
- Monitoring and reporting procedures to ensure early detection of conditions that impose mitigation measures and to provide information on the progress and results of the mitigation.

The ESMP monitoring plan has been prepared in accordance with the Environmental and Social Management Framework.

The applicant (Museum of the City of Skopje) has an obligation to submit three monthly reports for the implementation of the Environmental and Social Management Plan and the Plan for management of cultural heritage. The monitoring of mitigation measures should be carried out in the form of a tabular overview (monitoring plan tables and plan tables with mitigation measures) with an additional column indicating the status of the measure and the monitoring of the measure (implemented / not implemented, when, by which entity, etc.).

Table 3 Monitoring plan for ESMP

What (Parameter will be monitored?)	Where (Is the parameter to be monitored?)	How should this parameter be monitored (what should be monitored and how)?	When this parameter should be monitored (time and frequency)	From who should this parameter be monitored (responsibility)?	How much is the cost associated with the implementation of the monitoring
PRE-ADAPTATIONAL PHASE					
Consent/approval and permits for adaptation and other works	In the premises of the Museum of the City of Skopje	Insight into the issued consent / approval	Before starting the adaptation activities	<ul style="list-style-type: none"> – Contractor; – Supervision; – Inspector of Utilities and or Civil Inspector; – LRCP. 	/
Notification to the State Labor Inspectorate for the commencement of the activities.	In the premises of the Museum of the City of Skopje	Insight into the submitted notification	Before starting the adaptation activities		/
Reporting to the local population about the time of commencement and duration of adaptation activities	Bulletin board and the website of the city of Skopje and the municipality of Centar.	Visually	Before starting the adaptation activities		/
ADAPTATION PHASE					
Fugitive dust emissions	Project area	Visually	If necessary (usually in dry and windy weather)	<ul style="list-style-type: none"> – Contractor; – Supervision; – Inspector of Environment; – LRCP- (project for local and regional competitiveness); – Responsible person for environment management. 	/
Technical functionality of the mechanization and vehicles	Project area	Records for repairing of mechanization and vehicles	At the beginning of the adaptation phase	<ul style="list-style-type: none"> – Contractor; – Supervision; – Inspector of Environment; – LRCP- (project for local and regional competitiveness); – Responsible person for environment management. 	/
A waterproofing substrate for	Project area	Visually	At the beginning of	<ul style="list-style-type: none"> – Contractor; – Supervision; 	

What (Parameter will be monitored?)	Where (Is the parameter to be monitored?)	How should this parameter be monitored (what should be monitored and how)?	When this parameter should be monitored (time and frequency)	From who should this parameter be monitored (responsibility)?	How much is the cost associated with the implementation of the monitoring
storage of raw materials and auxiliary materials has been provided			the adaptation phase	– Inspector of Environment; – LRCP- (project for local and regional competitiveness); – Responsible person for environment management.	
A waterproof parking space is provided.	Project area	Visually	At the beginning of the adaptation phase	– Contractor; – Supervision; – Inspector of Environment; – LRCP- (project for local and regional competitiveness); – Responsible person for environment management.	/
Accidental spills of oils and fats.	Project area	Visually	Continuously	– Contractor; – Supervision; – Inspector of Environment; – LRCP- (project for local and regional competitiveness); – Responsible person for environment management.	/
Large quantities of inert waste, removed from the location	Project area	Visually	Continuously	– Inspector of Environment; – LRCP- (project for local and regional competitiveness); – Responsible person for environment management.	/
Time of carrying out the adaptation activities.	Project area	Visually	Continuously	– Responsible person for environment management.	/
Waste is storage separately in appropriate containers, and is handed over to authorized companies	Museum of the City of Skopje	Visual inspection	Continuously	– Contractor; – Supervision; – Inspector of Environment; – LRCP- (project for local and regional competitiveness); – Responsible person for environment management.	/
Contracts have been concluded with authorized companies for waste collection and treatment	Museum of the City of Skopje	Visual inspection	At the beginning of the adaptation phase	– Contractor; – Supervision; – Inspector of Environment; – LRCP- (project for local and regional competitiveness); – Responsible	/

What (Parameter will be monitored?)	Where (Is the parameter to be monitored?)	How should this parameter be monitored (what should be monitored and how)?	When this parameter should be monitored (time and frequency)	From who should this parameter be monitored (responsibility)?	How much is the cost associated with the implementation of the monitoring
				person for environment management.	
Noise level	Project area	Noise measuring device	In case of received complaints and complaints from the population or after request from an authorized inspector.	<ul style="list-style-type: none"> - Accredited laboratory; - Contractor; - Supervision; - Inspector of Environment; - LRCP- (project for local and regional competitiveness); - Responsible person for environment management. 	Depending on the offer and number of measuring points
Number of accidents and injuries to workers.	Project area	Visual inspection, report on work injury (report of medical examination performed).	Once a month	<ul style="list-style-type: none"> - Contractor; - Supervision; - Inspector of Utilities; - LRCP- (project for local and regional competitiveness). 	/
Number of injuries to the population.	Project area	Visual inspection, record, etc.	Once a month		/
OPERATIONAL PHASE					
Containers/bins for municipal waste are settled in the Museum.	Museum of the City of Skopje	Visual inspection	Twice a year	<ul style="list-style-type: none"> - Authorized environmental inspector. 	/
The useful fractions from the municipal waste are collected separately (waste plastic, glass, paper and cardboard).	Museum of the City of Skopje	Visual inspection	Once a week		/
Waste is selected and classified in appropriate containers.	Museum of the City of Skopje	Visual inspection	Twice a year		/
Agreements have been concluded with authorized companies for collection,	Museum of the City of Skopje	Visual inspection	Once a year		/

What (Parameter will be monitored?)	Where (Is the parameter to be monitored?)	How should this parameter be monitored (what should be monitored and how)?	When this parameter should be monitored (time and frequency)	From who should this parameter be monitored (responsibility)?	How much is the cost associated with the implementation of the monitoring
transportation and further treatment of the generated waste.					
Employees are trained for fire protection and first aid	Museum of the City of Skopje	Visual inspection Fire protection and first aid training certificates	Once a year	– Authorized labor Inspector.	
Fire protection devices are set	Museum of the City of Skopje	Visual inspection	Once a year		/
Emergency response procedures have been established.	Museum of the City of Skopje	Visual inspection	Once a year		/

ANNEX 1 – Decision for proclamation of cultural heritage and conservation approval

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА

Управа за заштита на културното наследство

Уп. бр. 18-582
15.07.2011 год.
Скопје

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
НАЦИОНАЛНА УСТАНОВА
КОНЗЕРВАТОРСКИ ЦЕНТАР - СКОПЈЕ

бр. 02-264/9
15-07-2011 год.
СКОПЈЕ

Управата за заштита на културното наследство, орган во состав на Министерството за култура врз основа на член 40 став 2 од Законот за заштита на културното наследство ("Службен весник на Република Македонија" бр.20/04, 115/07 и 18/2011) по Предлог за донесување на акт за прогласување на „Стара Железничка станица“ на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бб, општина Центар, Скопје за значајно културно наследство од страна на НУ Конзерваторски центар - Скопје бр.07-264/7 од 01.07.2011 година, а по претходно прибавени мислења од Министерството за транспорт и врски, Министерството за животна средина и просторно планирање, Општина Центар и Музеј на Град Скопје донесе:

РЕШЕНИЕ

за прогласување на значајно културно наследство

1. "Старата железничка станица" на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бб, во Скопје се прогласува за значајно културно наследство.
2. Предметното добро датира од 1938-1940 година и се наоѓа на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бб, КО Центар 2, општина Центар, Скопје со координати 41М 59' 33. 18" N и 22М 26' 3" E, на надморска висина од 250 м.
3. Границите на заштитеното добро се дел од КП 113/1 (на која истота се наоѓа) и се определени со 9 точки на прекршување со следните координати: точка 1 (535947.6139, 649748.9077), точка 2 (535973.9798, 649791.3047), точка 3 (536003.7221, 649772.9270), точка 4 (536013.0710, 649767.3770), точка 5 (536036.1638, 649711.2374), точка 6 (536009.8694, 649711.2374), точка 7 (535992.3020, 649721.8940), точка 8 (535987.8979, 649724.5562) и точка 9 (535947.6139, 649748.9077), со површина од 3.626,89м².
4. Заштитеното добро има една контактна зона на КП 113/1, КП 113/2 и КП 113/3 со следните граници определени со 48 точки на прекршување со следните координати: точка 1 (535904.6510, 649747.5040), точка 2 (535908.1688, 649753.0353), точка 3 (535910.6791, 649756.9889), точка 4 (535912.0480, 649759.2520), точка 5 (535916.7880, 649766.5580), точка 6 (535918.8380, 649767.5470), точка 7 (535927.0270, 649773.1630), точка 8 (535928.7350, 649772.5650), точка 9 (535930.2630, 649771.5490), точка 10 (535931.6720, 649773.7290), точка 11 (535933.4120, 649777.4570), точка 12 (535938.9860, 649787.8180), точка 13 (535942.0340, 649792.9710), точка 14 (535944.6170, 649797.3380), точка 15 (535948.6570, 649803.2510), точка 16 (535950.0480, 649805.9300), точка 17 (535950.8790, 649805.3360), точка 18 (535953.8468, 649803.7916), точка 19 (535954.4410, 649803.4950), точка 20 (535958.7150, 649800.6440), точка 21 (535963.4290, 649797.8240), точка 22 (535973.9798,

Адреса: „Гуро Гаковик“ бр. 61; П. фах 220; 1000 Скопје, Р. Македонија; тел. 02/3289-700; факс 02/3289-777

- 649791.3047), точка 23 (536003.7218, 649772.9271), точка 24 (536013.0761, 649767.3740), точка 25 (536036.1638, 649753.5193), точка 26 (536048.9930, 649745.8020), точка 27 (536053.1748, 649743.4938), точка 28 (536090.9260, 649721.1240), точка 29 (536091.7710, 649721.6000), точка 30 (536098.3200, 649716.3150), точка 31 (536103.8570, 649712.2000), точка 32 (536096.9800, 649704.4440), точка 33 (536082.7360, 649680.2850), точка 34 (536081.6940, 649678.6790), точка 35 (536086.1439, 649676.0531), точка 36 (536085.8572, 649675.5659), точка 37 (536086.6487, 649675.0995), точка 38 (536083.0786, 649669.0329), точка 39 (536082.3970, 649669.4340), точка 40 (536081.7290, 649668.3010), точка 41 (536081.1080, 649667.3690), точка 42 (536079.3440, 649664.6110), точка 43 (536070.9500, 649651.1180), точка 44 (536068.2390, 649646.4590), точка 45 (536013.0600, 649680.5310), точка 46 (536009.7330, 649682.5630), точка 47 (536006.6660, 649684.6380) и точка 48 (535904.6510, 649747.5040) со површина од 10.061,88м².
5. Предметното добро е во сопственост на Град Скопје (објектот) додека сопственоста на незизградениот дел од културното добро е непозната, односно треба да се решава.
 6. Според неговото значење недвижното добро се категоризира како значајно културно наследство и ужива гарантирана заштита што ја обезбедува Република Македонија.
 7. За предметното добро се применува режим на заштита од втор степен што подразбира:
 - задржување на постојната форма на автентичните архитектонски елементи;
 - изработка на проект за постојна состојба на културното добро;
 - изработка на проект за конзервација, санација и адаптација на културното добро со оглед на неговата состојба и реализација на истиот;
 - изведување на работите на реконструкција и адаптација на објектот со цел негово ефикасно користење според пропишани заштитно – конзерваторски услови;
 - отстранување на трикатната конструкција од челични профили од просторот над аулата;
 - доградување на објект за Музеј на 26-ти јули во продолжение на постојниот објект, до источната граница на културното добро;
 - доградување на објектот на графичкото студио кон запад за потребната должина да се опфати некогашниот влез низ перонскиот ѕид, кој би бил влез во студиото;
 - преуредување на постојниот лапидариум со партерно уредување пред северната фасада на постоечкиот објект и доградениот музејски дел;
 - враќање на првобитната намена на тремовите и влезот на западната фасада, со отстранување на застаклувањето, надстрешниците и дрвените платформи;
 - изработка на проект за илуминација на северната и западната фасада на објектот и реализација на истиот.
 8. За контактната зона се применува режим на заштита од трет степен што подразбира:

10. Со ова решение престанува да важи решението за утврдување својство на споменик на културата бр. 249/87 од 15.09.1975 година, донесено од Заводот за заштита на спомениците на културата на град Скопје.
11. Жалбата против Решението за прогласување на значајно културно наследство не го задржува неговото извршување.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Управата за заштита на културното наследство, орган во состав на Министерството за култура со својство на правно лице доставени се елаборат за ревалоризација на споменикот на културата "Железничка станица" на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бб, општина Центар, Скопје бр. 07-264/6 од 01.07.2011 година и предлог за донесување акт за прогласување на споменикот "Железничка станица" на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бб, општина Центар, Скопје за значајно културно наследство бр. 07-264/6 од 01.07.2011 година од страна на НУ Конзерваторски центар - Скопје.

Својството споменик на културата на "Старата железничка станица" на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бб, општина Центар, Скопје е утврдено со Решение бр. 249/87 од 15.09.1975 година, донесено од Заводот за заштита на спомениците на културата на град Скопје. Ова решение како такво имаше повеќе недостатоци особено во поглед на идентификација на заштитеното добро. Исто така во него не беа наведени вредностите на доброто, неговите граници и контактна зона, ниту беше прецизиран режимот на заштита. Оттука, согласно член 175 од Законот за заштита на културното наследство "Старата железничка станица" на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бб, општина Центар, Скопје имаше статус на некатегоризирано културно наследство кое подлежи на законска обврска за ревалоризација.

Објектот на Старата железничка станица во Скопје е изграден во периодот од 1938 до 1940 година. Старата железничка станица била монументален објект со три волумени од кои средишниот доминирал по својата должина, висина и обработката на северната (предна) фасада. Трите волумени на објектот функционирале како посебни целини, со меѓусебно поврзување на поедини места заради овозможување на внатрешна комуникација во објектот. Истиот бил еден од покомплексно дефинираните објекти кај кој елементите на традиционалната архитектура се застапени во основната концепција и на специфичен начин употребени во третманот на некои елементи од декоративната пластика. Посебна вредност на овој објект му дава присуството на различни архитектонски концепти и различни стилски форми кои произлегуваат од богатата средновековна традиција, но и форми кои се карактеристични за модерниот архитектонски речник и форми од фолклорните традиции. Основната концепција, поставувањето во просторот како и организацијата на фасадните волумени биле изведени со примена на симетрија во двете оски, со што се потврдуваат доминантните врски со монументалниот академизам.

Доминантно место во архитектонската позиција заземала предната фасада во која и визуелно и функционално завршувала оската на движењето на Камениот мост и плоштадот. Објектот во средишниот дел имал колонада од витки столбови развиени во две катни висини, изведени по примерот на порано изградениот Официрски дом. Травертинската облога на фасадата донекаде придонесувала за омекнување на гломазниот впечаток кој го создавал предимензионираниот волумен

- дозвола за градба на нов(и) објект(и) со иста висина како северната фасада на првобитниот средишен волумен од железничката станица, особено во делот на спојувањето со автентично сочувваните елементи;
 - новиот објект да биде со дилатација одделен од Музејот 26-ти Јули, која што на северната фасада не смее да биде видлива;
 - при градбата на новиот објект да не се прави реконструкција на првобитната фасада на некогашната железничка станица затоа што на тој начин ќе се девалвираат автентичните фасади и споменот на моментот од 26 Јули 1963 ќе го изгуби вистинското значење;
 - новиот објект и музејот 26-ти Јули задолжително да имаат интегрална фасада изведена од стакло и други современи материјали со што ќе се добие впечаток на компактен современ објект кој дополнително ќе го потенцира и истакне во прв план културното наследство и нема да му конкурира на истото;
 - при градбата на новиот објект задржување на перонскиот ограден ѕид на западната страна затоа што е споен со сочувваниот дел на некогашниот објект;
 - дозвола за надградување на перонскиот ѕид на западната страна со стаклена фасада и отварање на влез во него за потребите на новиот(те) објект(и);
 - задолжително обезбедување на тампон зона помеѓу јужната линија на надстрешницата на Перонот 1 и новиот објект од најмалку 6м, која во висина на надстрешницата би била покриена со стаклен покрив, со што би се овозможило нормално функционирање на работните простории на Музејот на град Скопје и едновремено би се создале услови јужната фасада да се перцепира од новоизградениот објект;
 - задолжително обезбедување на пристап во музејските депоа во подрумските простории на Музејот, како и потребен број на паркинг места;
 - партерно и хортикултурно уредување со ниско и средно зеленило на северозападниот и североисточниот агол на парцелата.
7. За предметното добро се утврдуваат и следните други мерки на заштита:
- задржување на заштитеното добро во соодветните просторни и урбанистички планови и вклучување на контактната зона во нив;
 - обезбедување на достапност на јавноста во културното добро согласно критериумите формирани од страна на корисникот
 - изработка, усвојување и примена на предвидените елаборати, програми, планови и слична документација во поглед на безбедноста заштита и заштита во случај на вооружен судир и природни непогоди;
 - презентација и популаризација на заштитеното добро.
8. Според Националната класификација на културното наследство објектот припаѓа на видот споменик, група цивилни објекти, подгрупа објекти на културата, науката и образованието, тип музеј (шифра: 1.1.2.8.5).
9. Врз основа на ова решение се врши запишување на заштитеното добро во Националниот регистар на културното наследство и тоа во Главната книга, Дел први – Недвижно културно наследство.

и за визуелен прекин во континуираната фасадна обработка која била исклучително монотона на задната страна кон пероните. Кај сите фасадни платна освен на средишниот дел, травертинот се употребувал во функција на декоративни прозорски рамки. Лачните тремови кои се наоѓале на бочните фасади јасно укажуваат на врските со одредени фолклористички формули и дефиниции, а од друга страна се надоврзуваат на традицијата на употреба на куси гломазни столбови во низа на аркадни отвори.

Во катастрофалниот земјотрес од 1963 година урнат е поголем дел од објектот, односно зачуван е западниот бочен волумен и мал дел од средишниот волумен.

Управата за заштита на културното наследство по увидот во Елаборатот за ревалоризација и документацијата во состав на истиот оцени дека "Старата железничка станица" на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бб во Скопје заслужува и понатаму да остане како културно наследство поради архитектонските и стилски вредности, а особено поради историското и меморијално значење на сочуваниот дел од објектот како спомен на земјотресот од 26 јули 1963 година.

Категоризацијата на "Старата железничка станица" на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бб, во Скопје како значајно културно наследство е извршена врз основа на архитектонските вредности, интегралноста, староста, културно – историското и меморијално значење на истата.

Со оглед на горенаведеното, Управата за заштита на културното наследство согласно член 40 од Законот за заштита на културното наследство одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Согласно член 40 став 5 од Законот за заштита на културното наследство, жалбата изјавена против решението за прогласување на значајно културно наследство не го задржува неговото извршување.

Решено во Управата за заштита на културното наследство на ден 15.07.2011 година под број 18-582.

Упатство за правно средство:

Против ова решение, преку Управата за заштита на културното наследство може да се поднесе жалба до Министерството за култура во рок од 15 (петнаесет) дена.

Доставено до:

- НУ Конзерваторски центар - Скопје;
- Општина Центар;
- Агенција за катастар на недвижности на РМ;
- Музеј на град Скопје;
- Досие;
- Архива.

Адреса: „Гуро Гаховиќ“ бр. 61; П. фах 220; 1000 Скопје, Р. Македонија; тел. 02/3289-700; факс 02/3289-777
contact@uzkn.gov.mk uzknrm@t-home.mk ordi@uzkn.gov.mk upkulnas@t-home.mk

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
Управа за заштита на културното наследство
Ул. бр. 18-191
24.06.2015 год.
Скопје

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
НАЦИОНАЛНА УСТАНОВА
КОНЗЕРВАТОРСКИ ЦЕНТАР - СКОПЈЕ
СКОПЈЕ

Примено: 24.06.2015			
Орг. Глм.	Број	Прилог	Вредност
07	217/2		

Управата за заштита на културното наследство, орган во состав на Министерството за култура врз основа на член 44 став 3 од Законот за заштита на културното наследство ("Службен весник на Република Македонија бр.20/04, 115/07, 18/2011, 148/2011, 23/2013, 137/2013, 164/2013, 38/2014 и 199/2014) по Предлог за донесување на акт за промена на актот за прогласување на „Стара Железничка станица“ во Скопје за значајно културно наследство од страна на НУ Конзерваторски центар - Скопје бр.07-217/18 од 05.06.2015 година, а по претходно прибавени мислења од Министерството за транспорт и врски, Министерството за животна средина и просторно планирање, Градот Скопје и ЈУ Музеј на Град - Скопје донесе:

РЕШЕНИЕ

за изменување на решението за прогласување на значајно културно наследство

Во диспозитивот на Решението за прогласување на "Старата железничка станица" во Скопје за значајно културно наследство донесено од Управата за заштита на културното наследство ул. бр. 18-582 од 15.07.2011 година, се вршат следните промени:

- Во точката 1 зборовите "Мито Хаџивасилев Јасмин" се заменуваат со зборовите "Свети Кирил и Методиј".
- Во точката 2:
 - зборовите "Мито Хаџивасилев Јасмин" се заменуваат со зборовите "Свети Кирил и Методиј";
 - ознаките после зборот "координати" се заменуваат со нови ознаки кои гласат: $X=41^{\circ} 59' 28.67''$ и $Y=21^{\circ} 25' 43.81''$;
 - бројот "250" се заменува со бројот "248".
- Точката 3 се менува и гласи:

"3. Границите на доброто се надворешните граници на КП 113/6 и северната граница на КП 113/5, каде се наоѓа самото добро со вкупна површина од $3.906,6m^2$ со следниот опис:

- исток - источната граница на доброто започнува во североисточниот агол на КП 113/6 и оди кон југ по источната граница на КП 113/6 до југоисточниот агол на КП 113/6;
- југ - јужната граница на доброто започнува во југоисточниот агол на КП 113/6 и оди кон запад по јужната граница на КП 113/6 до југозападниот агол на КП 113/6;
- запад - западната граница на доброто започнува во југозападниот агол на КП 113/6 и оди кон север по западната граница на КП 113/6 до северозападниот агол на КП 113/6;
- север - северната граница на доброто започнува во северозападниот агол на КП 113/6 и оди кон исток по дел од северната граница на КП 113/6, северната граница на КП 113/5 и дел од северната граница на КП 113/6 до североисточниот агол на КП 113/6."

Адреса: „Гуро Гаковик“ бр. 61; П. факс 220; 1000 Скопје, Р. Македонија; тел. 02/3289-700; факс 02/3289-777
contact@uzkn.gov.mk uzknrm@t-home.mk ordi@uzkn.gov.mk upkulnas@t-home.mk

4. Точката 4 се менува и гласи:

"4. Заштитеното добро има една контактна зона што се простира на КП 113/1, КП 113/7 и на дел од КП 13818 (ул. Св. Кирил и Методиј), со вкупна површина од 11.973,38м², со следниот опис:

- исток - источната граница на контактната зона започнува од пресечната точка на оската на улицата "Св. Кирил и Методиј" (КП 13818/1) со продолжувањето на линијата на источната граница на КП 113/1 и оди кон југ по источната граница на КП 113/1 и КП 113/7 до југоисточниот агол на КП 113/7;
- југ - јужната граница на контактната зона започнува од југоисточниот агол на КП 113/7 и оди кон запад по јужната граница на КП 113/7 до југозападниот агол на КП 113/7;
- запад - западната граница започнува од југозападниот агол на КП 113/7 и оди кон север по западната граница на КП 113/7 и продолжувањето на линијата на западната граница на КП 113/7 до пресечната точка со оската на улицата "Св. Кирил и Методиј" (КП 13818/1);
- север - северната граница на контактната зона започнува од пресечната точка на продолжувањето на линијата на западната граница на КП 113/7 со оската на улицата "Св. Кирил и Методиј" (КП 13818/1) и оди кон исток по оската на улицата "Св. Кирил и Методиј" (КП 13818/1) до пресечната точка со продолжувањето на линијата на источната граница на КП 113/1".

5. Точката 5 се менува и гласи:

"5. Предметното добро е во државна сопственост на Република Македонија (КП 113/6) и сопственост на Град Скопје (КП 113/5), а носител на правото на користење е ЈУ Музеј на Град - Скопје (КП 113/5)."

6. Во точката 7 после зборот "подразбира" и двете точки, постојните 10 алинеи се заменуваат со 11 нови алинеи кои гласат:

- задржување на постојната форма и големина на катастарските парцели и на градежната парцела на која се наоѓа доброто;
- задржување на постојниот габарит и постојната состојба на сите автентични архитектонски елементи на доброто (состојба според Проектот од 1967 година), катност и изглед на фасадите, со исклучок на источната фасада на Музејот (која не е автентична) и приземјето на западната фасада на Музејот (застаклувањето на отворените тремови да се отстрани);
- можност за адаптација на ентериерот за потребите на намената;
- задржување на постојната состојба на доградениот објект под надстрешницата на Перонот 1 со функција на графичко студио;
- користење на отворениот простор во јужниот дел на доброто, од линијата на објектот графичко студио до јужната граница на доброто, како комуникација со просторот околу објектот на Музејот, како и со содржините во приземјето на објектот во контактната зона ("уметничка улица");
- покривање на отворениот простор во јужниот дел на доброто на ниво на приземје, од надстрешницата на Перонот 1 до јужната граница на доброто, на начин и со материјал кој ќе овозможи осветлување од горната страна;
- отстранување на доградбите во источниот дел на доброто изведени после 1970 година (продолжувањето на северната фасада во приземјето и делот од објектот под надстрешницата на Перонот 1 кој не е графичко студио);
- доградба во источниот дел на доброто со функција на отворен покриен премин, кој ќе овозможи поврзување со јужниот дел на доброто;

- за доградбата (отворен покриен премин) се пропишуваат следните услови:

- ширина од источната граница на доброто до најисточната точка на сочуваниот дел од северната фасада;
 - должина до линијата на јужната фасада на зградата на Музејот или до линијата на јужната граница на доброто;
 - влезот на отворениот премин да има ширина што ќе обезбеди пристап со товарно возило до депоата на Музејот, како и пристап од безбедносни причини;
 - на западната страна доградбата да има само конструктивни елементи (столбови) со отворени простори помеѓу нив со цел да се овозможи видливост на остатоците од некогашната Железничка станица, пристап до депоата на Музејот и користење на источниот влез во аулата, како и поврзување со отворениот простор во јужниот дел на доброто.
 - максимална висина на венец не поголема од висината на венецот на постојниот објект;
 - покривање на начин и со материјал кој ќе овозможи осветлување од горната страна;
 - изведување на покривна конструкција на делот помеѓу отворениот премин и постојниот габарит на Музејот, на начин и со материјал кој ќе овозможи осветлување од горната страна;
 - поврзување на северната фасада на доградбата со северната фасада на постојниот објект, со максимално почитување на линијата на сочуваниот дел;
 - северната градежна линија на доградбата да биде со хоризонтална денивелација во однос на градежната линија на постојниот објект од најмалку 15 цм.
- редовно одржување на објектот и преземање мерки на непосредна заштита по потреба (превентива, конзервација, реставрација, санација);
 - одржливо користење на објектот според неговата природа и со функции што не се спротивни на целите на заштитата на културното наследство”.
7. Во точката 8 после зборот “подразбира” и двете точки, постојните 9 алинеи се заменуваат со нови 4 алинеи кои гласат:
- можност за изградба на нов објект (објекти) во границите на контактната зона, со габарит соодветен на градежната парцела и максимална висина во северниот дел еднаква на висината на некогашниот средишен волумен на Железничката станица, односно 19,50 метри;
 - обезбедување на потребен број паркинг места за вработените во Музејот;
 - новиот објект (објекти) може но не мора да има интегрална северна фасада со доброто;
 - задржување на остатоците од западниот перонски ѕид и автентичниот излез за Перонот, со можност за отварање и други излези според потребите (најмногу два), усогласени со автентичниот изглед на постојниот излез.
8. Во точката 9 после зборот “заштита” и двете точки, постојните 4 алинеи се заменуваат со нови 7 алинеи кои гласат:
- означување на доброто со знаци и други информативни ознаки предвидени со националните прописи и ратификуваните меѓународни договори од областа на заштитата на културното наследство;
 - нанесување на границите на доброто и границите на неговата контактна зона на геодетска подлога во пропишаниот размер (1:1000) од страна на надлежниот државен орган за тоа;

- прибележување (ставање забелешка) во катастарската евиденција и документација (имотен лист) што се однесува на заштитниот статус на доброто и контактната зона;
 - преземање подготвителни, превентивни, корективни и мерки на претпазливост заради заштита на предметното добро од противправни дејства, деструктивни ефекти од загадување, бучава, вибрации, пожар, природни и слични непогоди, вооружен судир и други опасности со кои се загрозува или се нарушува неговиот интегритет;
 - вклучување на доброто и неговото заштитено подрачје во сите релевантни плански инструменти на општинско, градско, регионално и национално ниво, таму каде што тоа не е направено, особено во областа на просторното и урбанистичкото планирање, заштитата на животната средина и природата, регионалниот и локалниот развој, туризмот и другите допирни области (во стратегии, планови, акциски планови, програми и сл.);
 - затскривање на инсталациите и опремата за инфраструктурните мрежи, на начин што обезбедува да не бидат видливи на објектите и во просторот на заштитеното подрачје;
 - забрана за поставување рекламни паноа, антенски и слични инсталации и опрема или какви било други натписи или ознаки, со исклучок на тие предвидени со прописите за заштита на културното наследство или со други прописи.
9. Врз основа на ова решение се врши запишување на промените на заштитеното добро во Националниот регистар на културното наследство и тоа во Главната книга, Дел први – Недвижно културно наследство.
10. Жалбата против решението за изменување на решението за прогласување на Старата железничка станица во Скопје за значајно културно наследство не го задржува неговото извршување.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Управата за заштита на културното наследство, орган во состав на Министерството за култура со својство на правно лице доставени се елаборат за ревалоризација на споменикот "Старата железничка станица" во Скопје бр. 07-217/17 од 05.06.2015 година и предлог за донесување на акт за промена на актот за прогласување на споменикот "Стара железничка станица" во Скопје за значајно културно наследство бр. 07-217/18 од 05.06.2015 година од страна на НУ Конзерваторски центар - Скопје.

Старата железничка станица во Скопје за прв пат била заштитена во 1975 година со Решение за утврдување својство на споменик на културата бр. 249/87 од 15.09.1975 година, донесено од Заводот за заштита на спомениците на културата на град Скопје. Потоа врз основа на извршената ревалоризација, Старата железничка станица во Скопје е прогласена за значајно културно наследство со Решение уп.бр. 18-582 од 15.07.2011 година, донесено од Управата за заштита на културното наследство.

Управата за заштита на културното наследство по увидот во Елаборатот за ревалоризација и документацијата во состав на истиот оцени дека Старата железничка станица во Скопје заслужува и понатаму да остане како културно наследство, но со променети граници и режим на заштита.

Промените во поглед на просторната идентификација на предметното добро и неговата контактна зона се предвидуваат заради усогласување на фактичката со

правната состојба. Имено, по донесувањето на актот за заштита, токму за просторот што му припаѓа на заштитеното подрачје, биле направени промени во поглед на неговата катастарска идентификација. Всушност, на предметниот простор била извршена нова парцелизација, која приближно одговара на постојните граници, така што се создадени услови за целосно изедначување на границите на доброто со границите на оформените парцели. Промените во тој поглед не се големи, но се прецизни, во смисла на член 21 став 1 од Правилникот за валоризација, категоризација и ревалоризација на културното наследство, а повлекуваат промени и во поглед на топографската идентификација и површината на доброто. Така според поранешниот акт за заштита предметното добро зафаќаше површина од 3.626,89м², а според границите на сегашниот акт за промена - површина од 3.906м², со што се јавува разлика од + 279,71м². Промени во тој поглед се јавуваат и во однос на контактната зона, имајќи го во вид особено фактот дека предметното добро на северната страна беше оставено без контактна зона. Практично предложената промена се изразува како проширување на опфатот на контактната зона, со оглед дека наместо 10.061,88м² сега површината на истата изнесува 11.973,38м², што е зголемување на опфатот за 1.911,5м². Следствено вкупната површина на заштитеното подрачје се зголемува од постојните 13.688,77м² на 15.879,98м².

Промените во поглед на елементите на режимот на заштита, особено во поглед на режимот од втор степен, предметен за самото заштитено добро, се дадени во развиена форма и ниво на разработка својствени повеќе за заштитно - конзерваторските основи за ДУП отколку за акт за заштита, односно акт за промена. Во случајот, таквото отстапување од стандардниот опис на режимот на заштита во самиот акт за промена е направено во функција да се предочат специфичностите во поглед на конзерваторскиот третман на односното добро. Притоа, како појдовна основа се земени новелираните нормативни решенија за режимот на заштита од член 22 став 7 и 8 од Правилникот за валоризација, категоризација и ревалоризација на културното наследство ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 111/2005 и 130/2013).

Имено, со промените во режимот на заштита ќе се овозможи подобро вклопување на споменикот "Старата железничка станица" во Скопје во променетата урбана структура од непосредната и пошироката околина. Во таа смисла, промените на режимот на заштита имаат за цел да обезбедат зачувување на постојната состојба, презентација и заштита од понатамошна деструкција на обршените автентични делови од некогашната железничка станица кои се наоѓаат во источниот дел на доброто, преку нивно покривање со кровна конструкција која ќе овозможи осветлување од горната страна. Исто така, промените имаат за цел да обезбедат нивна поголема достапност и видливост за пошироката јавност, како и формирање на отворен покриен изложбен простор надвор од постојната зграда на Музејот на град Скопје, источно од аулата и поврзан со неа преку сегашниот источен влез. На овој начин ќе се создаде простор за презентирање на автентичните цртежи од фреската на Борко Лазески од холот на некогашната железничка станица, исчезната во земјотресот од 1963 година. Сето ова не може да се постигне со режимот на заштита утврден со претходниот акт, бидејќи во овој дел од доброто беше предвидена доградба за Музеј на "26-ти Јули", со која предметните остатоци би останале во внатрешноста на тој објект и не би биле достапни и презентирани на најсоодветен начин.

Промените во режимот на заштита имаат за цел да обезбедат решавање на пристапот со возила до депоата на Музејот на град Скопје и пристапот на противпожарни возила, а исто така ќе овозможат и непречен пешачки проток околу заштитеното добро.

Со оглед на горенаведеното, Управата за заштита на културното наследство согласно член 44 од Законот за заштита на културното наследство одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Согласно член 44, а во врска со член 40 став 5 од Законот за заштита на културното наследство, жалбата изјавена против решението за промена на решението за прогласување на значајно културно наследство не го задржува неговото извршување.

Решено во Управата за заштита на културното наследство на ден 24.06.2015 година под број 18-191.

Упатство за правно средство:

Против ова решение, преку Управата за заштита на културното наследство може да се поднесе жалба до Министерството за култура во рок од 15 (петнаесет) дена.

ДИРЕКТОР,
г-р Виктор Л. Агамс

Доставено до:

- ПУ Конзерваторски центар - Скопје;
- Општина Центар;
- Агенција за катастар на недвижности на РМ;
- Музеј на град Скопје;
- Град Скопје
- Досие;
- Архива.

Одобрил: Б. Јовановска

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
Управа за заштита на културното наследство

УП Бр. 08-52
14.02.2019 год.
Скопје

МУЗЕЈ НА ГРАД СКОПЈЕ

Примено:	18.02.2019		
Организација	Сектор	Генерал	Специјалност
08	33/14		

Во акта-Архивен
Рок на чување

УПРАВАТА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО, орган во состав на Министерството за култура со својство на правно лице, врз основа на член 87 од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на Република Македонија“ бр.20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 39/16 и 11/18), по барање на Музеј на Град Скопје (бр. 08-33/5 од 25.01.2019 год.) издава

КОНЗЕРВАТОРСКО ОДОБРЕНИЕ

за адаптација на дел од приземјето и отворениот двор на
Музејот на Град Скопје, објект на (стара ул.„Мито Хаџивасилев
Јасмин“) ул.„Св.Кирил и Методиј бб, КП 113/5 и 113/6,
КО Центар 2, Скопје

1. На Музеј на Град Скопје се издава конзерваторско одобрение за адаптација на дел од приземјето и отворениот двор на Музејот на Град Скопје, објект на (стара ул.„Мито Хаџивасилев Јасмин“), ул.Св.Кирил и Методиј бб, КП 113/5 и 113/6, КО Центар 2, Скопје, согласно Основен проект изработен од страна на „ЈОРД“, ДООЕЛ, Скопје (тех.бр. 0701-02 од 2019 год.);

2. Работите од ст.1 од диспозитивот на ова одобрение да се завршат не подолго од две (2) години во рамките на обезбедените средства;

3. Работите да се изведуваат под конзерваторски надзор на овластен архитект конзерватор назначен од НУ Конзерваторски центар - Скопје;

4. Работите да се изведуваат под археолошки надзор на овластен археолог конзерватор назначен од НУ Конзерваторски центар - Скопје;

5. Се укажува дека согласно член 87, став 10 од Законот за заштита на културното наследство за работите од точка 1 од диспозитивот на ова одобрение, потребно е да се обезбеди и одобрение согласно со прописите за градење;

6. За точниот термин на отпочнување на работите задолжително е да се известат Управата за заштита на културното наследство и НУ Конзерваторски центар - Скопје.

Образложение

До Управата за заштита на културното наследство Музеј на Град Скопје, поднесе барање за добивање конзерваторско одобрение за адаптација на дел од приземјето и отворениот двор на Музејот на Град Скопје, објект на (стара ул.„Мито Хаџивасилев Јасмин“), ул.Св.Кирил и Методиј бб, КП 113/5 и 113/6, КО Центар 2, Скопје.

Кон барањето подносителите приложија докази дека се исполнети потребните услови за добивање конзерваторско одобрение, предвидени во член 87 од Законот за заштита на културното наследство, и тоа:

1. Основен проект (фаза архитектура) за адаптација на дел од приземјето и отворениот двор на Музејот на Град Скопје, објект на (стара ул.„Мито Хаџивасилев Јасмин“, ул.Св.Кирил и Методиј 66 , КП 113/5 и 113/6, КО Центар 2, Скопје, изработен од страна на „ЈОРД“, ДООЕЛ, Скопје (тех.бр. 0701-02 од 2019 год.);

2. Основен проект (фаза електрика) за адаптација на дел од приземјето и отворениот двор на Музејот на Град Скопје, објект на (стара ул.„Мито Хаџивасилев Јасмин“, ул.Св.Кирил и Методиј 66 , КП 113/5 и 113/6, КО Центар 2, Скопје, изработен од страна на „ЈОРД“, ДООЕЛ, Скопје (тех.бр. 0701-02 од 2019 год.);

3. Основен проект (фаза машинство) за адаптација на дел од приземјето и отворениот двор на Музејот на Град Скопје, објект на (стара ул.„Мито Хаџивасилев Јасмин“, ул.Св.Кирил и Методиј 66 , КП 113/5 и 113/6, КО Центар 2, Скопје, изработен од страна на „ЈОРД“, ДООЕЛ, Скопје (тех.бр. 0701-02 од 2019 год.);

4. Основен проект (фаза водовод и канализација) за адаптација на дел од приземјето и отворениот двор на Музејот на Град Скопје, објект на (стара ул.„Мито Хаџивасилев Јасмин“, ул.Св.Кирил и Методиј 66 , КП 113/5 и 113/6, КО Центар 2, Скопје, изработен од страна на „ЈОРД“, ДООЕЛ, Скопје (тех.бр. 0701-02 од 2019 год.);

5. Позитивен Извештај (бр.0701-128 од 23.01.2019 год., фаза Електрика, Водовод и Канализација и Машинство) од извршена ревизија на Основен проект за адаптација на дел од приземјето и отворениот двор на Музејот на Град Скопје, од страна на „КВАДАР“, ДОО, Скопје;

6. Позитивен Извештај (бр.08-51/4 од 24.01.2019 год.) од извршена стручна контрола на конзерваторски проект од комисија назначена од НУ Конзерваторски центар- Скопје;

7. Решение за поништување на Конзерваторско одобрение со УП бр. 08-870/2018 од 13.02.2019 год.

По проучувањето на документацијата приложена кон барањето, Управата за заштита на културното наследство констатира дека барањето е основано и условите во смисла на чл. 87 од Законот за заштита на културното наследство и член 3 од Правилникот за конзерваторски проекти се исполнети.

Управата од аспект на културното наследство, ова одобрение го издава во согласност со Позитивен Извештај (бр.08-51/4 од 24.04.2019 год.) од извршена стручна контрола на конзерваторски проект од комисија назначена од НУ Конзерваторски центар – Скопје, како и Позитивен Извештај (бр.0701-128 од 23.01.2019 год., фаза Електрика, Водовод и Канализација и Машинство) од извршена ревизија на Основен проект за адаптација на дел од приземјето и отворениот двор на Музејот на Град Скопје, од страна на „КВАДАР“, ДОО, Скопје. Врз основа на горенаведениот извештај проектното решение е во согласност со физичката состојба и вредностите на заштитеното добро и работите може да се изведат според приложениот проект.

Забелешка: За предметниот објект Управата имаше издадено Конзерваторско одобрение (УП бр.08-870 од 31.07.2018 год.). На барање на ЈУ Музеј на Град Скопје до Управата, поради измени во конзерваторскиот проект, Конзерваторското одобрение се поништува со Решение УП бр. 08-870/2018 од 13.02.2019 год.

Управата исто така дава до знаење дека КП 113/6 се води како земјиште на РМ и дека не е во сопственост, ниту пак дадено на користење на барателот на Конзерваторското одобрение, ЈУ Музеј на Град Скопје. Согласно горенаведениот позитивен извештај од стручната контрола на конзерваторски проект од страна на НУ Конзерваторски центар - Скопје, Управата се согласува на интервенциите предвидени за таа КП.

Поради наведеното е одлучено како во диспозитивот на одобрението.

ПРАВНА ПОУКА: Против овој акт може да се изјави жалба во рок од 15 дена до Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Директор,

г-р Елеонора Пејрова-Мишевска

Изработил: д-р а Б. Кузманоска
Одобрил: м-р Б. Јовановска

- Доставено до:
- ЈУ Музеј на Град Скопје
- НУ Конзерваторски центар - Скопје
- архива
- досие
- Одделение за инспекциски надзор

